Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.
Галоўны рэдактар Ігар Германчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец — рэдакцыя газеты НАВІНЫ
Наклад 21 470.
Адрас для карэспандэнцыі:
220088, г.Мінск,вул. Іванаўская, 56.
Тэл/факс: 236-85-49

НАВІНЫ

Пятніца, 8 траўня 1998 г. | № 47 | Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Беразоўскі ў Мінску

Чакаецца, што сёння новы выканаўчы сакратар СНД Барыс Беразоўскі сустрэнецца з прэзідэнтам Лукашэнкам. Шлях Беразоўскага ў Мінск пралёг праз Кішынёў і Кіеў, дзе ён абмяркоўваў пытанні рэканструкцыі СНД з малдаўскім і ўкраінскім прэзідэнтамі.

Учора ў штаб-кватэры СНД яшчэ не мелі дакладнай праграмы візіту Беразоўскага, але сказалі, што новы сакратар будзе мець вельмі мала часу ў Мінску, бо збіраецца ў Баку. Відаць, у Барыса Абрамавіча з Аляксандрам Рыгоравічам няма спрэчных пытанняў. Плануецца, што Барыс Беразоўскі ўсё ж знойдзе час для гутаркі з ветэранам СНД Іванам Каратчэнем. Магчыма, гэта адбудзецца ў лукашэнкаўскай рэзідэнцыі, а не ў штаб-кватэры. Паўнамоцныя прадстаўнікі краінаў СНД, якія працуюць у Мінску, настойваюць, каб новы сакратар не абмінуў штаб-кватэру. Магчыма, Барыс Беразоўскі прывязе для Івана Каратчэні якую-небудзь пасаду, а пакуль Каратчэня займае кабінет Беразоўскага.

Учора на брыфінгу для журналістаў намеснік міністра замежных справаў М.Бузо заявіў у адрас Каратчэні, што *«праца на працягу 6 гадоў у міжнароднай арганізацыі прыводзіць да яе акасцянення. Самы аптымальны тэрмін 5 гадоў (год прывыкаючы, чатыры працуючы)»*. Па словах М.Бузо, новы выканаўчы сакратар абмяркуе з Лукашэнкам *«накірункі работы сакратарыята ў перыяд рэфармавання СНД»*, а беларускі прэзідэнт выкажа «свае пажаданні».

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Ці дапаможа Хілары Клінтан Паўлу Севярынцу?

У Злучаных Штатах 10 траўня адзначаецца Дзень Маці. У гэтае свята, якое з'яўляецца ў Амерыцы аналагам нашага 8 Сакавіка, асаблівая пашана выказваецца жанчынам-маці, бо менавіта яны подзвігам нараджэння дзіцяці працягваюць чалавечы род.

Скарыстаўшыся нагодай свята, маці і жонкі беларускіх палітычных вязняў накіравалі пасланне жонцы амерыканскага прэзідэнта Хілары Клінтан. *«Мы, жанчыны Беларусі, больш не можам маўчаць. Мы зразумелі, што слёзы не дапамогуць і не пазбавяць нашых сыноў і мужоў ад зняваргаў і несправядлівасці з боку цяперашніх беларускіх уладаў»*, — пішуць у лісце да жонкі Біла Клінтана маці Шараметa, Шыдлоўскага, Лабковіча, Кабанчука, Сідуніка, жонкі Клімава, Кудзінава, Хашчавацкага, Хадыкі, сястра Севярынца ды родныя жанчыны іншых вязняў і пацярпелых ад рэжыму. *«Дзве бяды напаткалі Беларусь — Чарнобыль і рэжым Лукашэнкі»*, — сцвярджаецца ў пасланні. Яго аўтары заклікаюць жонку амерыканскага прэзідэнта і ўсіх жанчынаў Амерыкі *«сваім аўтарытэтам падтрымаць палітвязняў у Беларусі, беларускіх палітэмігрантаў, а таксама ўсіх грамадзянаў, якія абараняюць правы чалавека, змагаюцца за аднаўленне дэмакратыі і законнасці ў Беларусі»*.

У сераду пасланне было ўручанае ў рукі паслу ЗША ў Беларусі Дэніэлу Спекхарду. Па словах аўтараў ліста, амбасадар цікавіўся, ці звярталіся беларускія жанчыны з падобнымі пасланнямі ў Маскву. Сп.Спекхард атрымаў адказ, што на дапамогу «крамлёўскіх жонак» беларускія жанчыны ўжо не разлічваюць.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Да галадоўкі далучыліся дзеці

У Верхнядзвінскім раёне выхавацель Асвейскай школы-інтэрната Пётр Ермачкоў абвясціў у аўторак галадоўку на працоўным месцы.

Педагог быў супраць таго, што адміністрацыя школы-інтэрната ўсклала на выхавацеляў абавязкі адказваць за дзяцей нават тады, калі яны знаходзяцца на занятках у суседняй школе. Ермачкоў лічыць, што адказваць за выхаванцаў інтэрната павінны школьныя настаўнікі. Ён патэлефанаваў начальніку раённага аддзела народнай адукацыі і папярэдзіў: пакуль РАНА не ўрэгулюе пытанне аб адказнасці за дзяцей, ён абвяшчае галадоўку. Да гэтага патрабавання Ермачкоў далучыў яшчэ адно — аб дадатковым фінансаванні школы-інтэрната.

Праз некалькі гадзінаў у школу прыехаў начальнік Верхнядзвінскага РАНА, які адразу падпісаў загад, што адказваць за дзяцей павінны школьныя настаўнікі. Але Пётр Ермачкоў настойваў на тым, каб была выкананая і другая частка яго патрабаванняў. Загадчык РАНА гаворыць, што гэта немагчыма, бо ў бюджэце няма грошай. Выхавацеля гэты аргумент не пераканаў. На думку Ермачкова, калі дэпутаты Верхнядзвінскага райсавета знайшлі магчымасць выдаткаваць з бюджэту 80 мільёнаў рублёў на ўтрыманне райкама БПСМ, то і для дзяцей-сіротаў грошы павінны знайсціся. «Няўжо дабрабыт «лукамольцаў» важнейшы, чым становішча бедных дзяцей», — гаворыць выхавацель.

Учора раніцай да галадоўкі Пятра Ермачкова далучыліся вучні старэйшых класаў, яны адмовіліся есці на сняданак і заявілі, што будуць галадаць разам са сваім выхавацелем.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Выжываем хто як можа

Заробкі беларусаў выклікаюць здзіўленне ў замежнікаў — як можна жыць на такія грошы. Але ж з голаду ў нас пакуль ніхто, здаецца, не памёр. Беларусы маюць дастаткова кольскасць метадаў для выжывання. Наш народ навучыўся выкручвацца ў любых умовах.

Падзяленне на бедных і багатых у Беларусі было заўсёды. Як бы ні аспрэчвалі гэта камуністы, падзел быў і пры савецкай уладзе: можна параўнаць тагачасны ўзровень жыцця якога-небудзь настаўніка і наменклатурнага чыноўніка. Сёння гэты падзел стаў больш яўным і зразумелым. Праўда, крыху змянілася структура бедных і багатых.

Хто сёння самы бедны?

Па-першае, гэта пенсіянеры. Сярэдняя беларуская пенсія цяпер не перавышае 20-30 долараў. Да катэгорыі бедных таксама можна аднесці работнікаў шматлікай бюджэтнай сферы — настаўнікаў (сёння ім плацяць недзе 40 долараў у месяц), медыцынскі персанал (медсястра атрымлівае не больш як 30-40 долараў), навуковых супрацоўнікаў (30 долараў). Не перавышае 30 долараў і заробак у супрацоўнікаў сферы сацыяльнага забеспячэння. Але самая вялікая група насельніцтва з вельмі нізкім узроўнем даходаў — сяляне. Даход на чалавека ў вёсцы не перавышае 20 долараў.

Калі пытаешся ў людзей, колькі трэба для нармальнага жыцця, то кожны называе сваю мерку. Сярод тых, хто зарабляе 30-40 долараў, планка адносна заможнага жыцця пачынаецца з заробку ў 100-150 долараў. На такіх заможных цягнуць, дарэчы, міліцыянты і супрацоўнікі іншых праваахоўных органаў, мытнікі, дробныя чыноўнікі.

Асобны выпадак — заробкі беларускага рабочага класа. Яны вельмі адрозніваюцца — у залежнасці ад прыбытковасці прадпрыемства і попыту на ягоную прадукцыю. Адносна высокімі лічацца заробкі ў галіне аўтамабільнага і сельскагаспадарчага машынабудавання. Напрыклад, на такіх прадпрыемствах, як Мінскі завод колавых цягачоў, у снежні 1997 года сярэдні заробак складаў звыш 130 долараў, а на барысаўскім «БАТЭ» (вытворчасць аўтатрактарнага электраабсталявання) — больш за 160 долараў. Але і ў гэтай галіне прамысловасці ёсць прадпрыемствы з нізкімі заробкамі. Так, сярэдні працаўнік Смаргонскага агрэгатнага завода атрымлівае крыху больш за 50 долараў, на «Бабруйсксельмашы» — каля 48 долараў.

Для гэтага чалавека асноўнай крыніцай выжывання з'яўляецца сметнік. Такіх людзей становіцца, на жаль, усё больш.

Тым часам радыёэлектронная прамысловасць знаходзіцца ў такім стане, што некаторыя прадпрыемствы не могуць выплачваць сваім рабочым больш за 20-30 долараў у месяц.

Што ж датычыць заробкаў ад 150 долараў і вышэй, то гэта для Беларусі даволі рэдкая з'ява. Як сведчыць статыстыка, колькасць сем'яў з афіцыйным даходам на аднаго чалавека вышэй за 100 долараў у месяц не перавышае 7-8% ад агульнай колькасці. А даход больш за 120 долараў на чалавека маюць 3% сем'яў. Большасць жа мае даход на члена сям'і ў памеры 50-60 долараў у месяц. Колькасць такіх сем'яў складае 80 працэнтаў.

Зразумела, калі б беларусы жылі выключна на даходы, якія фіксуе дзяржаўная статыстыка, то іх фізічна ўжо б даўно не існавала. Дык за кошт чаго выжываем?

Для вясковых жыхароў асноўнай крыніцай выжывання з'яўляецца падсобная гаспадарка. А ў горадзе большасць людзей мае магчымасць атрымліваць дадатковыя даходы, працуючы ў некалькіх месцах. Другое альбо трэцяе месца іхняй працы знаходзіцца ў сектары так званай «шэрай» эканомікі. Рабочы на сваім станку вырабляе нейкія дэталі на замове або нешта рамантуе, настаўнік працуе рэпетытарам, нехта нечым гандлюе ў вольны ад асноўнай працы час і г.д. Зразумела, што з гэтых грошай ніхто не плаціць падаткаў, і міністэрства статыстыкі не ў стане ўлічыць, які рэальны даход мае чалавек.

Некаторыя, паспрабаваўшы гандлю, канчаткова мяняюць сваю прафесію, становяцца гандлярамі, прадпрымальнікамі. Дробнае прадпрымальніцтва ў Беларусі пачыналася якраз з так званых «чаўнакоў». Дарэчы, гандаль з Расіяй, Польшчай з'яўляецца вельмі значнай крыніцай нелегальнага даходу беларусаў. Мая знаёмая настаўніца падтрымлівае больш-менш прыстойны ўзровень жыцця за кошт гандлёвых паездак у Расію. Хто як можа, так і выжывае.

Алесь САДОЎСКІ

Прэтэнзіі «братоў-славянаў»

Расія прэтэндуе амаль на трыста аб'ектаў, размешчаных на тэрыторыі Украіны, сярод якіх нямала буйных прадпрыемстваў.

Пра гэта паведаміў на прэс-канферэнцыі ў Кіеве першы намеснік старшыні Фонду дзяржаўнай маёмасці Украіны Віталь Крукаў. У сваю чаргу, адзначыў ён, Украіна прэтэндуе на сто аб'ектаў, размешчаных на расійскай тэрыторыі. Адрозненне ў падыходах краінаў да праблемы ўрэгулявання міждзяржаўных маёмасных адносінаў, па словах В.Крукава, заключаецца ў тым, што Украіна адстойвае тэрытарыяльны прынцып (г.зн. аб'ект павінен належаць той дзяржаве, на тэрыторыі якой ён размяшчаецца), у той час як Расія настойвае на прынцыпе валодання (гэта азначае, што аб'ект павінен належаць той дзяржаве, якая ім дагэтуль фактычна валодала). Працяг перамоваў паміж дзяржаўнымі органамі прыватызацыі дзвюх краінаў па ўрэгуляванні міждзяржаўных маёмасных адносінаў запланаваны на канец гэтага месяца.

Па словах В.Крукава, Беларусь прэтэндуе на 15 аб'ектаў, размешчаных на тэрыторыі Украіны, Малдова — на 211 аб'ектаў (пераважна гэта дробныя аб'екты); Украіна ж не мае маёмасных прэтэнзіяў да гэтых дзяржаваў.

БелаПАН — УНІАН

Урачыстасці

9 траўня з 10 да 11 гадзінаў у Мінску пройдзе традыцыйнае шэсце ветэранаў, у якім возьмуць удзел прэзідэнт Лукашэнка са світай сваіх чыноўнікаў, а таксама мітрапаліт Філарэт і кардынал Казімір Свёнтэк. Закончацца ўрачыстасці а 22-й гадзіне святочным салютам.

Акцыі

Народны Фронт атрымаў дазвол на правядзенне 14 траўня ў Мінску шэсця і рок-канцэрта пад лозунгам «Свабоду палітвязням». Шэсце пачнецца ў 17:00 з плошчы Я.Коласа. Рок-канцэрт адбудзецца ў скверы Я.Купалы.

Лепшыя

Падведзеныя вынікі конкурсу «Лепшы кіраўнік года-97». Імі прызнаныя генеральныя дырэктары мінскіх трактарнага завода Міхаіл Лявонаў і аўтамабільнага — Валянцін Гурыновіч. Конкурс быў арганізаваны Беларускай навукова-прамысловай асацыяцыяй.

Запасы

Намеснік дырэктара Віцебскага гарэлачнага завода быў затрыманы міліцыяй у момант вывазу з прадпрыемства дзвюх скрынак гарэлкі. Падчас вобыску ў яго дома і ў гаражы знайшлі яшчэ каля 500 пляшак гарэлкі віцебскай маркі.

Нелегалы

15 грамадзянаў Бангладэш без дакументаў на права знаходжання ў нашай краіне затрыманыя ў прыгарадзе Мінска. Устаноўлена, што яны прыбылі з Масквы і збіраліся нелегальна пераправіцца праз беларускую мяжу ў адну з краінаў Заходняй Еўропы.

Паслоў высяляюць

Дыпламаты нязгодныя

Паслы шэрагу краінаў выказалі пратэст міністру замежных справаў Івану Антановічу.

Прычына ў тым, што беларуская ўлады, насуперак заключаным раней дамоўленасцям, загадалі замежным дыпламатам выселіцца з арэндаваных імі рэзідэнцыяў у пасёлку Дразды каля Мінска.

Кіраўнікі дыпламатычных місіяў нагадалі І.Антановічу, што рашэнне аб іх высяленні з Драздоў супярэчыць Венскай канвенцыі і міжнародным нормам. У інтэрв'ю «Белорусской газете» італьянскі пасол Дж.Чэруці адзначыў, што дзеянні ўладаў з'яўляюцца «прыкладам» стабільнасці беларускага заканадаўства. Дамовы на карыстанне рэзідэнцыямі ў Драздах былі заключаныя паміж урадамі, а цяпер яны анулююцца. Рэзідэнцыі ў Драздах з'яўляюцца будынкамі пасольстваў, рабочыя офісы якіх знаходзяцца ў Мінску. Кіраўнікі дыпламатычных місіяў лічаць, што гэтая акцыя беларускіх уладаў носіць выключна палітычны характар.

Улады ж тлумачаць неабходнасць высялення з Драздоў тым, што ў пасёлку трэба тэрмінова рамантаваць камунікацыі. Нямецкае пасольства ў сваю чаргу прапанавала зрабіць гэта за свой кошт і без перасялення дыпламатаў. У ведамстве Ціцянкова, якое займаецца абслугоўваннем Драздоў, нам сказалі, што паспрабуюць скарыстаць прапанову нямецкай амбасады.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Лібералы думаюць пра выбары

5 траўня на паседжанні палітсавета Аб'яднанай грамадзянскай партыі была абмеркаваная структура штаба па падрыхтоўцы да выбараў.

Асаблівая ўвага надавалася праблеме кантролю за выбарамі. На думку Генадзя Карпенкі, сістэма кантролю за выбарамі павінна быць арганізавана Наглядальным саветам, створаным па ўзгадненні з усімі партыямі.

Палітсавет абмеркаваў прапанову Беларускага Хельсінкскага камітэта аб стварэнні Садружнасці дэмакратычных сілаў Беларусі. Намеснік старшыні АГП Аляксандр Дабравольскі сказаў, што «...*нікто не спрачаецца аб карыснасці аб'яднання. У Беларусі сапраўды існуе праблема раз'яднанасці дэмакратычных сілаў і ёсць неабходнасць у збліжэнні іх пазіцыяў. У той жа час, у рэспубліцы ўжо ёсць два каардынацыйныя дэмакратычныя цэнтры: Кансультатыйны савет (у які ўваходзяць шэсць партыяў), і Нацыянальны выканаўчы камітэт, створаны пры прэзідыуме Вярхоўнага Савета*». Палітсавет АГП адзначыў, што, у адпаведнасці са сваім статусам, грамадскія арганізацыі не маюць права займацца палітычнай дзейнасцю. Палітсавет даручыў Выканкаму АГП разгледзець пытанне аб арганізацыі агульнабеларускай канферэнцыі, пры шырокім удзеле рэгіянальных структураў для абмеркавання праблемаў адзінства дэмакратычных сілаў.

Б.П.

Заклік Рады БНР

Рада Беларускай Народнай Рэспублікі звярнулася да беларускага народа з заклікам далучацца да «руху грамадзянства БНР».

Гэтая грамадская ініцыятыва ўзнікла летам 1997 год; яна ўяўляе сабой сімвалічнае ўступленне ў грамадзянства БНР — напісанне заявы на вернасць ідэалам Беларускай Народнай Рэспублікі, да ліку якіх адносяцца незалежнасць, дэмакратыя, павага правоў чалавека. *«Разам мы зробім нашую Бацькаўшчыну незалежнай і вольнай еўрапейскай дзяржавай, з якой не трэба будзе эміграваць, каб шукаць на чужыне лепшых умоваў жыцця, дзяржавай БЕЛАРУСКАЙ, улады якой не будуць здзеквацца з нашай спадчыны, нашай мовы, нашай культуры ды нашых людзей толькі за тое, што яны адмаўляюцца здраджваць сваёй Бацькаўшчыне»,* — гаворыцца ў звароце Рады БНР.

БелаПАН

Кветкі ад Грамады

8 траўня прадстаўнікі Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі Народная Грамада наведаюць Вайсковыя могілкі ў Мінску, каб ускласці кветкі на брацкую магілу загінуўшых у Вялікую Айчынную вайну. Сёлета кветкі будуць таксама ўскладзеныя да абеліска на магіле Героя Савецкага Саюза лётчыка штурмавой авіяцыі старшага лейтэнанта Барыса Акрэсціна, які загінуў у ліпені 1994-га пры вызваленні Беларусі ад фашызму. Геройскім імем сына Расіі названа школа ў Мінску, а таксама завулак, дзе знаходзіцца добра вядомы тысячам людзей спецпрыёмнік-размеркавальнік. Сённяшні рэжым ператварыў гэтую спецыфічную ўстанову ў сапраўдную каталажку — месца зняволення сучасных антыфашыстаў, якія падвяргаюцца палітычным рэпрэсіям. Ля магілы Б.Акрэсціна ёсць аб чым падумаць і памаўчаць...

Прэс-служба БСДП

Аблава каля тэатра

Акцыю пратэсту ў абарону палітычных зняволеных Паўла Севярынца і Аляксея Шыдлоўскага правялі ў аўторак у Мінску актывісты Маладога Фронту.

Нягледзячы на праліўны дождж, прыкладна 150 чалавек сабраліся на плошчы Я.Коласа, а потым пайшлі па праспекце Скарыны ў бок Опернага тэатра — традыцыйнага месца апазіцыйных мітынгаў. На працягу ўсяго маршруту нешматлікую калону суправаджала вялікая колькасць міліцыянтаў у форме і цывільным, а ў дварах каля прэзідэнцкай адміністрацыі стаялі дзесяткі машын і аўтобусаў з АМОНам і спецназам. Аднак дэманстранты без эксцэсаў дайшлі да Опернага, дзе на кароткім мітынгу выступілі сястра Паўла Севярынца, а таксама паэт Славамір Адамовіч і сакратар управы БНФ Вячаслаў Сіўчык. Напрыканцы акцыі радыкальна настроеныя маладыя людзі спалілі партрэт Лукашэнкі.

Мітынг скончыўся і наступіў час «хапуна». Баевікі ў цывільным злавілі каля 10 чалавек і адвезлі ў Цэнтральны РАУС. Падчас аблавы маладафронтаўскі актывіст Віктар Жагунь ледзь не паплаціўся ўласным жыццём: ратуючыся ад прэзідэнцкіх агентаў, ён выбег на дарогу і быў збіты машынаю. Асобы ў цывільным закінулі акрываўленага хлопца ў машыну і павезлі ў пастарунак, і толькі адтуль малады хлопец «хуткай дапамогай» быў дастаўлены ў шпіталь. Усіх затрыманых праз пару гадзінаў выпусцілі, узяўшы ў іх тлумачэнні, чаму падчас шэсця яны выкрыквалі антыпрэзідэнцкія лозунгі.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Зяцю Старавойтава далі 4 гады строгага рэжыму

У Кіраўскую Магілёўскай вобласці завяршыўся працэс над дачкой і зяцем былога кіраўніка «Рассвета» Васіля Старавойтава.

Зяць Старавойтава Сяргей Жалабаеў і ягоная жонка Таццяна прызнаныя Кіраўскім судом вінаватымі ў крадзяжы дзяржаўнай маёмасці, а Жалабаеў яшчэ і ў захаванні зброі. Ён атрымаў 4 гады калоніі строгага рэжыму, а ягоная жонка — 3 гады ўмоўна. У апошнім слове абодва не прызналі сябе вінаватымі. Сяргей Жалабаеў пагадзіўся толькі з тым, што незаконна захоўваў зброю. Па ягоных словах, ён набыў пісталет у мінулым годзе, калі пачаў атрымліваць пагрозы ад невядомых асобаў.

Варта звярнуць увагу на своеасаблівасці працэсу, які праходзіў пад старшынствам суддзі Надзеі Чмары. На працягу двух тыдняў паседжанні доўжыліся ўсяго па дзве-тры гадзіны на дзень. На думку адвакатаў, прадстаўленая на судзе база доказаў была вельмі хісткай і супярэчлівай. Нарэшце, на 4 траўня было прызначанае вынясенне прысуду, але ў гэты дзень нечакана для адвакатаў і падсудных суддзя Чмара абвесціла перапынак. Было заяўлена, што неабходна высветліць яшчэ некаторыя факты, і таму прысуду прыйдзецца пачакаць як мінімум да 12 траўня. Аднак ужо праз дзень гэтае рашэнне кардынальна змянілася. Раніцай 6 траўня паседжанне было раптоўна адноўленае і цягнулася да «пераможнага канца». Прысуд Сяргей і Таццяна Жалабаевы пачулі, калі за вокнамі суда ўжо пачало цямнець.

Назіральнікі звязваюць тое, у якім ліхаманкавым тэмпе быў завершаны гэты працэс, з падрыхтоўкай да прыезду ў Кіраўскі раён прэзідэнта Лукашэнкі. 7 траўня Рыгоравіча чакалі ў раёне, у тым ліку і ў Мышкавічах, дзе знаходзіцца цэнтральная сядзіба «Рассвета». Да прыезду прэзідэнта Лукашэнкі былую вотчыну двойчы героя Васіля Старавойтава прыбралі ў прамым і пераносным сэнсах. Цяпер гэта ўжо не акцыянерное таварыства, а звычайны калгас. Арышты былых «рассветаўцаў» працягваюцца. Па нашых дадзеных, ужо арыштавана, асуджана ці прыцягнута да адказнасці 36 чалавек. Апошнім на мінулым тыдні быў арыштаваны былы намеснік Старавойтава Анатоль Бляўскі.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Хочаш жыць – пішы заяву

У адпаведнасці з даручэннем Сауміна, Гомельскі аблвыканкам прыняў рашэнне правесці да 15 траўня перарэгістрацыю грамадзянаў, якія жадаюць перасяліцца з радыяцыйна забруджаных тэрыторыяў.

Перарэгістрацыі падлягаюць жыхары зоны 15-40 кюры, якія павінны будуць напісаць заявы на атрыманне кватэр у чыстых раёнах або пісьмова адмовіцца ад перасялення. Гэткім чынам дзяржава спрабуе паставіць апошнюю кропку ў дванаццацігадовай эпапеі пад назвай «адсяленне».

Усяго за гэты час было адселена 134 тысячы чалавек. Засталося перасяліць не так ужо і многа. Прыкладам, у Брагінскім раёне адсяленню падлягаюць 380 сем'яў. У Чачэрскім — каля 40.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Брагін ажывае

За постчарнобыльскі час тройчы адсяляўся (ды так і не быў пераселены) гарадскі пасёлак Брагін Гомельскай вобласці

У сувязі з «чамаданнымі» настроямі тут за 10 гадоў не было пабудавана ніводнага жылога дома, і райцэнтр літаральна прыйшоў у заняпад. Але падобна на тое, што, справіўшы сваё 850-годдзе, старажытны Брагін набыў новы імпульс да жыцця. Тут пабудавана, нарэшце, станцыя абезжалезвання вады, падведзены прыродны газ, а ў кватэрах гараджан цяпер штодзённа ёсць гарачая вада. Але самае аптымістычнае тое, што нараджальнасць тут, нарэшце, перавысіла смяротнасць.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

А ты купіў ваўчар?

Надыходзіць час летняга адпачынку. Міністэрства турызму падрыхтавала аматарам падарожжаў за мяжу спецыяльны турысцкі ваўчар.

З 1 чэрвеня ўсе турфірмы павінны выпісваць грамадзянам нашай краіны аднолькавыя турваўчары, бланкі якіх прадае дзяржаўны канцэрн «Белінтурыст». Для нашых грамадзянаў гэтая паперка каштуе два долары (у рублях).

Турысцкі ваўчар, як патлумачылі мне ў міністэрстве турызму, не з'яўляецца пропускам праз мяжу. Памежнікі не правяраюць яго наяўнасць у турыста. Беларускі ваўчар — гэта гаспадарча-фінансавы дакумент, які дапамагае кантраляваць дзейнасць турфірмаў. Ён мае серыю, нумар і ажно 16 ступеняў абароны. Падрабіць яго практычна немагчыма. Запаўняюць ваўчар супрацоўнікі турфірмы, куды звярнуўся кліент. Як паведамілі ў турфірмах, цяпер грамадзянін нашай краіны для падарожжа за мяжу павінен набываць два ваўчары (беларускі і, напрыклад, польскі). Яму выпісваецца пуцёўка, заключаецца дамова. Словам, папераў стала болей. Супрацоўнікі турфірмаў лічаць ваўчары, якія прыдумала міністэрства турызму, проста лішняй паперкай, якая адбірае час, бо іх патрэбна набыць у дзяржавы, запоўніць, зарэгістраваць і г.д.

Навошта патрэбен ваўчар, калі яго не пытаюцца памежнікі, ніхто не разумее. На маю думку, гэты дакумент уведзены толькі дзеля таго, каб спрасціць працу падатковай інспекцыі. Але чаму за гэта павінны плаціць грамадзяне?

На думку чыноўнікаў міністэрства турызму, ваўчар дазваляе дзяржаве вырашыць яшчэ адну праблему. У мінулым годзе ў беларускія консульствы за мяжою звярнуліся каля дзвюх тысячаў нашых грамадзянаў, якія згубілі асабістыя дакументы. Большая частка з іх былі турыстамі. Нашыя консульствы патрацілі 40 тысячаў долараў для вырашэння розных пытанняў з гэтымі грамадзянамі. Цяпер за ўсялякія «няштатныя» сітуацыі павінны будуць плаціць турфірмы.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Барацьба за дах над галавой

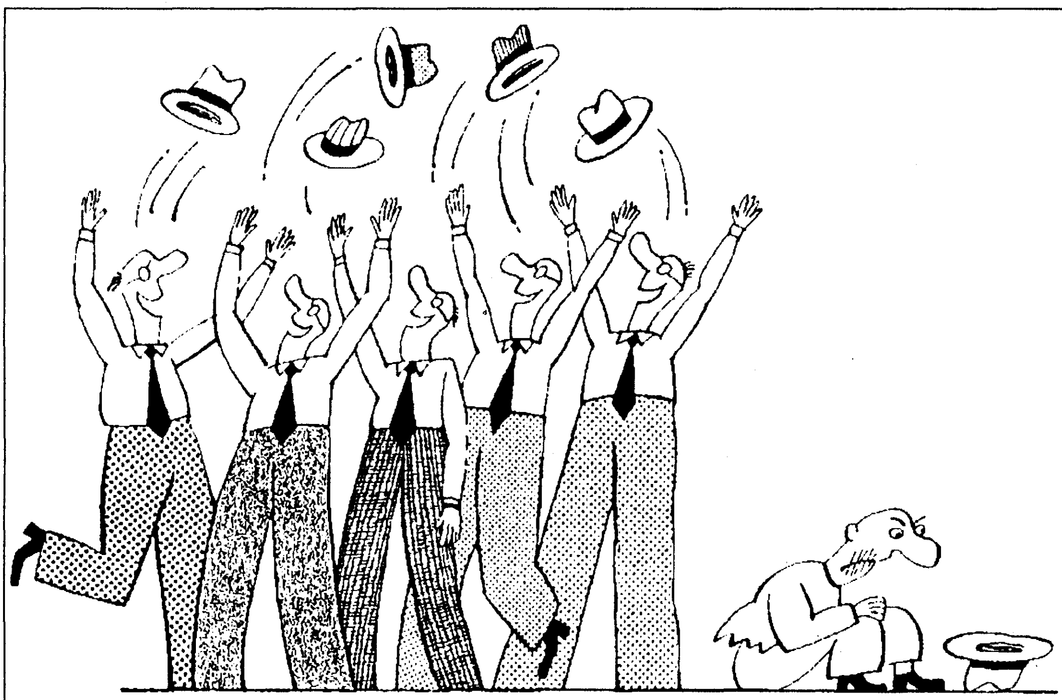
Калі за 70 гадоў першыя сакратары не вырашылі ў савецкай Беларусі жыллёвую праблему, дык малаверагодна, што першы прэзідэнт постсавецкай РБ зробіць гэта за 7 гадоў, якія ён сам сабе адмераў. Праўда, нешта там робіць, указы піша. Больш, канешне, як заўжды, шуміхі, палітычнай рэкламы. Аднак ёсць і нейкія зрухі. Хаця афіцыйныя «рупары» па завядзёнцы робяць з мухі слана.

Летась у Гродзенскай вобласці ўсяго 6% сем'яў, якія стаяць у чарзе, атрымалі кватэры. І гэта пры «павышаных» тэмпах будаўніцтва, пра якія ўсе «вушы пражужжалі». Тым часам у вобласці 64 тысячы сем'яў чакаюць кватэры. З кожным годам іх будзе ўсё больш: дзеці растуць, жэняцца. Для ўладаў у кватэрным пытанні ёсць толькі адна палёгка: нараджаецца людзей менш, чымсьці памірае. Зрэшты, кватэрная чарга ад гэтага пакуль не змяншаецца.

Калі прыняць за аксіёму тое, што ва ўсіх гэтых «саюзах» вырашыць жыллёвую праблему ў прынцыпе немагчыма, дык трэба прызнаць і яшчэ адну відавочную ісціну. А менавіта: лепшае жыллё прызначанае начальству, і многія начальнікі імкнуцца выкарыстаць сваю пасаду, каб гэта даказаць. Ах, якое ж неабсяжнае поле для дзейнасці маюць тут непадкупныя прэзідэнцкія кантралёры! Сам прэзідэнт з розных трыбунаў на ўсё наваколле папярэджваў: за злоўжыванні — у турму! Маўляў, усё лепшае — людзям працы, простым беларусам.

Самі разумееце: пісаць на сваё ж начальства — справа небяспечная, можна зусім без працы застацца. Але бывае пішуць. Напрыклад, работнікі Астравецкага аўтапарка паскардзіліся напрасткі ў прэзідэнцкую адміністрацыю на свайго дырэктара А.Стручко. Дапамагло! Была створаная камісія, якая высветліла наступнае. «Шчодры» дырэктар выдзеліў чатыры кватэры тым, хто не стаяў у чарзе і меў жытло. У тым ліку дзве двухпакаёўкі дасталіся сваякам ягонай жонкі. Яшчэ сем кватэр былі прададзеныя людзям, якія не мелі дачынення да аўтапарка, прычым па «смешна нізкіх» цэнах. І зноў-такі, з іх тры кватэры атрымалі дырэктарскія сваякі. Спрытна? Ну і што з таго? Вызвалілі яго з пасады і ўсё. Затое чалавек напоўніцу пакарыстаўся службовым становішчам, усю радню забяспечыў.

Але ёсць і іншыя прыклады. Начальнік абласнога КДБ палкоўнік Мацюшка купіў сабе амаль за 55 тысячаў долараў 4-пакаёвую кватэру, якая раней належала маскоўскаму генералу — цяперашняму начальніку расійскага генштаба Квашніну. Прычым, купіў не на ўласныя сродкі, а на грошы, якія аблвыканкам выдзеліў на ўсіх супрацоўнікаў. Абражаныя такім учынкам свайго начальніка, яны напісалі ліст самому прэзідэнту, а дзеля пэўнасці адначасова надрукавалі яго ў адной незалежнай газеце. У гэтым і была іхняя памылка. «Указанняў» недзяржаўнай прэсы Лукашэнка не цярпіць. А тут яшчэ да справы далучыўся апазіцыянер Сямён Домаш, які падрабязна паведаміў, як палкоўнік набываў генеральскую кватэру. Вынікам стала невыразная заява прэс-цэнтра КДБ РБ, якую чамусьці надрукавалі ўсе раённыя газеты Гродзенскай вобласці. У ёй нічога не абвяргаецца, а толькі гаворыцца, што нібыта афіцэрскі сход абласнога КДБ «выказаў катэгарычную нязгоду са зместам» газетных публікацыяў. Вось дык абвяржэнне! Ну так, вядома: сабраў палкоўнік сваіх падначаленых апераў, і яны адкрытым галасаваннем яго падтрымалі. А хіба магло быць інакш? І тым больш ніхто з іх не дадумаўся пацікавіцца, як начальнік умудрыўся заплаціць такія шалёныя грошы за адну 4-пакаёвую кватэру, калі за іх у Гродне можна было купіць дзве?

Так, адна справа, калі ў прэзідэнцкую адміністрацыю звяртаецца група рабочых, раззлаваных «кватэрным свавольствам» свайго начальніка. Дзеля папулізму можна ўчыніць трыумф «сацыяльнай справядлівасці». Зусім іншае, калі падобныя факты прыводзяць апазіцыйныя палітыкі і незалежная прэса. Яны Лукашэнку не ўказка. Таму прэзідэнцкую адміністрацыю таксама «не зацікавіла», што кіраўнік абласнога дзяржкантролю Праташчык раптам пасяліўся ў самым дарагім доме Гродзенскай вобласці — пабудаваным для ракетчыкаў за грошы амерыканскага ўрада. Толькі прыватызацыя кватэры ў ім каштуе ажно 9 тысячаў долараў! Зноў-такі «вінаватыя» апазіцыйныя палітыкі, якія гэты факт абнародавалі ў прэсе. Бо Лукашэнка ніколі не стане дзейнічаць па іхняй парадзе, а заўсёды зробіць наадварот.

Паколькі пакупка суперкватэры для палкоўніка Мацюшкі адбылася з блаславення кіраўніка аблвыканкама Дубко, дык усе спробы Домаша дамагчыся справядлівасці тым больш выглядалі марнымі. Напэўна, памірыць усіх вырашыў польскі консул, які дадумаўся сабраць за адным сталом мэра горада Пашкевіча, кантралёршу Праташчык, шэфа КДБ Мацюшку, апазіцыянера Домаша і губернатара Дубко. Фуршэт адбыўся ў Гродне з нагоды свята Канстытуцыі Рэчы Паспалітай. Раней на падобныя мерапрыемствы ў польскае консульства запрашаліся прадстаўнікі няўрадавых арганізацыяў, творчая інтэлігенцыя. Цяперашні генконсул С.Шостак пажадаў выпіць кілішак з шэфам КДБ! Дарэчы, начальства абурылася, што разам з імі быў запрошаны таксама Домаш, і піць з ім на брудэршафт не стала. Замест гэтага Сямён Домаш атрымаў па пошце паведамленне, што яго з сям'ёй высяляюць з дома да 1 чэрвеня. Рашэнне прынятае гарадскімі ўладамі. Адпомсцілі як мае быць!

Але ўлады ў нас не такія ўжо «крыважэрныя». Нядаўна вось вырашылі, што някепска было б дзеля рэкламы даць без чаргі кватэру сям'і, у якой нарадзіліся трайняткі. Прапагандысцкі эфект бяспройгрышны, калі ўлічыць, што ў Гродне нараджэнне трайнятак адзначана ўпершыню за апошнія пяць гадоў.

Алена НОВІКАВА

АБСЕ назірае

Дарадца назіральнай групы АБСЕ ў Беларусі Элен Канкіевіч пабывала ў Віцебску.

Падчас сустрэчы з кіраўнікамі мясцовых няўрадавых арганізацыяў спадарыні Канкіевіч былі прадстаўлены сведчанні парушэнняў артыкулаў Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека і беларускай Канстытуцыі 1994 года з боку мясцовых уладаў. Па словах удзельнікаў сустрэчы, асаблівую ўвагу прадстаўніка АБСЕ прыцягнулі выпадкі парушэнняў правоў чалавека на свабоду перакanання і іх свабоднае выказванне, а таксама на свабоду атрымання і распаўсюджвання інфармацыі.

БелаПАН

Шарэцкі ў раз'ездах

Старшыня Вярхоўнага Савета Сямён Шарэцкі наведаўся ў Гродна.

Ён сустрэўся з кіраўніцтвам каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва», пабываў у Саюзе палякаў. Госця цікавілі перспектывы развіцця дэмакратычнага руху на Гродзеншчыне, дзейнасць арганізацыяў нацыянальных меншасцяў.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

У Гродне не разбагацееш

На Гродзеншчыне больш за ўсіх зарабляюць банкаўскія работнікі.

У сакавіку іх зарплата склала ў сярэднім 7 мільёнаў рублёў. За імі ідуць работнікі органаў кіравання — 5 мільёнаў рублёў. Крыху больш за 4 мільёны атрымалі ў сакавіку работнікі прамысловасці і жыллёва-камунальнай гаспадаркі. У той жа час зарплата работнікаў сельскай гаспадаркі склала 2 мільёны 325 тысячаў, культуры — 2 мільёны 366 тысячаў, мастацтва — 2 мільёны 123 тысячы рублёў.

БелаПАН

300 бабруйскіх «спартанцаў»

З 1 траўня бастуюць прыкладна тры сотні прыватных гандляроў бабруйскіх рынкаў, патрабуючы ад гарвыканкама змены ўмоваў гандлю. Гарадскія ўлады пакуль лічаць за лепшае не заўважаць гэтую акцыю пратэсту.

У патрабаваннях, выкладзеных Бабруйскаму гарвыканкаму, прыватныя гандляры рынкаў патрабуюць не так ужо і мала. Яны дамагаюцца карэкціроўкі правілаў сертыфікацыі тавараў, просяць зняць з іх 5-працэнтны падатак з прыбытку, які, згодна з рашэннем гарвыканкама, ідзе на развіццё гарадскога транспарту, а таксама прапануюць зноў злучыць харчовы і прамысловы рынкі Бабруйска. На думку прадпрымальнікаў, раздзяленне рынкаў, праведзенае прыкладна паўгода таму, не спрыяе павелічэнню гандлёвага абароту. Гандляры ўжо шмат разоў выказвалі свае прэтэнзіі гарадскім уладам і, не адчуўшы рэакцыі ў адказ, вырашылі страйкаваць. Ужо цэлы тыдзень пустуе частка гандлёвых радоў як на харчовым, так і на рэчавым рынках. Пакупнікоў гэта не радуе.

Між тым гарадская ўлада абрала даволі цікавую тактыку вырашэння канфлікту. Акцыю прадпрымальнікаў гарвыканкам увогуле не лічыць страйкам, а таму і не збіраецца саступаць. *«Гэта асабістая справа прадпрымальнікаў — працаваць ці адпачываць»,* — кажа намеснік старшыні гарвыканкама Віктар Гарбанёў. Ён лічыць патрабаванні гандляроў беспадстаўнымі. *«Аб якой адмене сертыфікацыі тавараў можа ісці гаворка, калі яны гандлююць недабраякаснымі турэцкімі таварамі, выдаючы іх за вырабы сусветна вядомых фірмаў?!»* — абураецца Гарбанёў. Транспартны падатак з прадпрымальнікаў ён лічыць справядлівай мерай. *«Прадпрыемствы ж плацяць мільярды, а чаму прадпрымальнікі не хочуць паспрыяць вырашэнню праблемы?»* — здзіўляецца намеснік старшыні гарвыканкама. Што тычыцца аб'яднання двух рынкаў, ён увогуле лічыць гэтую прапанову бязглуздзіцай. *«На старым рынку яблыку няма дзе ўпасці, — кажа Гарбанёў. — Хай страйкуюць. Дзякуючы іхняй забастоўцы мы атрымалі магчымасць адрамантаваць новы рынак».*

Прадпрымальнікі тым часам не здаюцца. У прынцыпе, яны не супраць сертыфікацыі тавараў, але просяць толькі, каб гэтая мера ўлічвала рэаліі. Чамусьці экзамен «на гігіенічнасць» павінны прайсці нават замежныя магнітафоны ці радыёпрыёмнікі. На нашыя «Гарызонты» гэтыя патрабаванні не распаўсюджваюцца. І гэтак па любой групе тавараў. У выніку жорсткія патрабаванні да сертыфікацыі імпартных тавараў абарочваюцца магчымасцю для чыноўнікаў атрымоўваць ад гандляроў хабар. А потым прыходзяць яшчэ падатковыя інспектары і патрабуюць, апроч іншага, яшчэ і 5-працэнтны транспартны падатак. *«Адкуль на ўсё ўзяць грошы?»* — абураюцца гандляры. Яны слушна заўважаюць, што транспартны падатак чамусьці не накладаецца на дзяржаўных чыноўнікаў ды міліцыянтаў, заробкі якіх не меншыя, чым у прадпрымальнікаў. *«Калі тралейбусам карыстаюцца ўсе, хай усе і плацяць аднолькава»,* — заяўляюць гандляры.

Тым часам частка прадпрымальнікаў, якія не далучыліся да акцыі, выкупляюць працоўныя месцы тых, хто вырашыў «стаяць да канца». Калі так, то канец бабруйскаму прадпрымальніцтву сапраўды блізкі.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

ПОЧТА

Они думают только о своей лечкомиссии

Уважаемая редакция! Мы прочитали вашу статью о том, что здание Республиканского радиологического диспансера передается лечекомиссии, а сам диспансер переезжает в помещения минской водогрязелечебницы по ул.Макаёнка, 17.

Мы искренне возмущены этим вопиющим фактом, т.к. лишаемся водогрязелечебницы, нашей белорусской «жемчужины». Мы, пенсионеры, ветераны войны и труда, инвалиды, могли там проходить оздоровление и санаторно-курортное лечение, не выезжая за пределы Минска и республики. У нас и так забрали в 1998 г. льготы по оплате путевок в водогрязелечебницу. А теперь лишают и самого оздоровления, т.е. практическое сосуществование радиологического диспансера с его большим количеством диагностической аппаратуры и оздоровительного центра, где отпускаются минеральные ванны и грязевые процедуры, технически невозможно.

Такой переезд выгоден только высшим чиновникам, которым мало их привилегий. Они хотят отхватить для своей лечкомиссии еще одно здание. А пострадают простые люди, которым негде будет оздоравливаться.

М.Ф.МАРКОВСКАЯ, С.И.МАТУЗ, А.И.СОРОКА *(г. Минск)*

КАДРЫ

ДАГЕРРОТИП

Наша победа не продается!

Семен БУКЧИН

...И вот снова приходит этот майский день, когда хочется сбросить с души всю политическую накипь последних лет, стряхнуть шелуху лжи, демагогии, всевозможных спекуляций. В этот день душа взыскует особой чистоты и ясности. Это говорит память об отце-фронтовике, детская память конца войны и, конечно же, послевоенных лет. Может быть, последний бастион, упрямо противостоящий попыткам осквернить его.

Нынче, как известно, на продажу пущено все. И всяк торгует всем, как может. А уж торг вокруг Победы идет давно, с начала горбачевской перестройки. Кто победил? Кого победили? Что защищали? Что получили в итоге? Какой ценой?

Разные политические силы, блоки, партии, функционеры извлекают из Победы, из «священной войны» свое, нужное только им и в данный момент. Торг идет на всем пространстве, именуемом бывшим Союзом. И за его рубежами тоже делят, кроят войну и Победу.

Солдат той войны, и погибший, и оставшийся в живых, поставлен ныне между Сталиным и Гитлером. На ветрах Истории. Стоит, щурясь под юпитерами новейших и старых «аналитиков». Они его щупают, изучают. Одни допрашивают: сознает ли, мол, какой несправедливый режим защищал? Другие пытают: не забыл ли, во имя чего с оружием в руках отстаивал..? А у него, солдата, вроде и аргументов нет. Кроме старых, давно известных: страну, семью свою защищал, приказ выполнял... Ну не хочет он про режим говорить. Потому что знает ему цену. Но сердцем понимает, что защищал другое... И не ради Сталина кровь проливал, хотя и выкрикивал в атаке его имя. Ради какой-то будущей, неведомой, лучшей жизни, в которую не мог не верить. Ибо после такой Войны и такой Победы жизнь не могла не стать лучше, чище, справедливее.

Какой она стала, наша жизнь после войны — это мы знаем. Безногие, выпрашивающие милостыню инвалиды на базарах и в поездах... Лагеря для тех, кто побывал в немецком плену... Десятки лет в очередях на квартиру-хрущевку... Хлебная пайка, слегка присыпанная сахаром...

«Но ведь нынче и этого нету!» Да, нету! Потому что тем самым Солдатом в каске, плащ-палатке и с автоматом на груди, что стоит чуть ли не в каждой нашей деревне, советская идеологическая машина прежде всего спекулировала как могла. Правда о войне, настоящая правда, ей не была нужна. А сам Солдат требовался ей прежде всего как знак, как символ, как памятник, наконец. Но не как живой человек. Потому что живой человек знал о войне больше, чем требовалось Системе.

Нужна ли правда о войне нынешнему режиму в Беларуси? Его адепты кричат на всех углах, что полицаи носили бело-красно-белые повязки. Их оппоненты возражают: национальная символика не виновата в том, что ее присвоили гитлеровские холуи, что красный флаг с серпом и молотом развевался и над бараками ГУЛАГа. В этот спор, как в яму, проваливается подлинная правда о войне. Войне именно в Беларуси, о которой, казалось бы, столько написано и сказано. Война в Беларуси еще ждет своего беспристрастного и справедливого историка... Проблем сотни. Нужна правда о коллаборационизме и национальном движении в годы войны. О партизанах — не только в героическом аспекте. О подполье и его жертвах. Да и тема «Белорусы и евреи в годы войны» далеко не исчерпывается прекрасными сюжетами о «праведниках». Наконец, что мы знаем о четырех годах оккупации? О том, как жили люди в больших и малых городах, в деревнях? Где свидетельства наших отцов и дедов, увы, уходящих поколений? Да, есть тысячи печатных страниц лжи или полуправды! Но где подлинное, не продиктованное сторонними соображениями слово? Поучиться нам здесь хотя бы у поляков...

Не думаю, впрочем, что полная правда о войне нужна нынешней власти. А пока мы наблюдаем старую историю. Нынешний режим, как и прежний советский, стремится приватизировать Победу. Себя он пытается отождествить с ней. И не только. Победа используется как идеологическое оружие против граждан, выступающих за подлинно независимую и суверенную Беларусь, за настоящее демократическое устройство нашего общества. Опять используются нехитрые приемы: дешевые лозунги, спекуляции на чувствах фронтовиков и, конечно же, подачки, подачки... Немножко к пенсии... Немножко к празднику... Много ли человеку надо? Доброе слово скажи — и тому рад будет.

А уж если пообещать возрождение Советского Союза, да еще в старых границах, а вместе с ним и всего «нашего замечательного прошлого», то тут можно и без дополнительного пайка обойтись. Слава Богу, не все ветераны у нас падки на подобные обещания, не всем застит глаза «высочайшая» лесть. Когда милиция колотит внука ветерана и тащит его в околоток только за то, что у юноши есть свое мнение о нынешней власти, большей агитации в пользу режима не требуется.

Власть стремится сегодня развратить и внука, и деда. Внука обещаниями и намеками со стороны БПСМ. Деда — все теми же подачками. Но наша Победа, но наше, а не ихнее 9 мая, упрямо не желает сочетаться с дубинками и воронками на улицах, с дикими постановлениями и распоряжениями, втаптывающими в грязь элементарные демократические традиции, с их, власти, откровенным презрением к белорусским национальным святыням, среди которых первейшая — язык.

Наша Победа не продается!

Товарищ, не воруй!

К этому сводится смысл антикоррупционных «обязательств», которые в эти дни принимают работники учреждений, организаций и предприятий

Константин СКУРАТОВИЧ

Бумага эта родилась, очевидно, в недрах соответствующих органов, от которых она поступает к руководителям предприятий. Дальше дело выглядит так: сотрудника вызывают в дирекцию, вручают персональный бланк с отпечатанным текстом «отречения» от злоупотреблений, который тут же и подписывается. Или не подписывается — что бывает редко.

Обязательства работников интеллектуального труда и руководителей содержат, как и заповеди Моисея, 10 пунктов. Для рабочих число «заповедей» меньше, поскольку и их возможности «покоррумпировать» значительно меньше. Зато рабочий люд берет свое массовостью — почти каждый работяга что-нибудь тащит с работы. Ведь на заводах и фабриках часто попадает в отходы то, что во все советские времена использовалось для строительства и ремонта жилья населения. Да и всякие бытовые нужды при нынешних ценах на шурупы и гвозди стали бы для многих разорительными, не существуй госпредприятий, на которых все это можно взять. Причем безболезненно для производственного процесса.

Впрочем, простые люди, в массе своей проголосовавшие за необходимость борьбы с коррупцией, не должны сетовать, потому что порядок всегда начинают наводить снизу. Сегодня, как и в советские времена, белорусские тюрьмы переполнены, но, конечно же, не чиновниками-коррупционерами, а самыми простыми «несунами» или мелкими расхитителями. А таковым у нас может стать почти каждый, пожелай этого начальство.

Судите сами. Всякий «подписант» обязуется «не использовать своего служебного положения при решении вопросов, затрагивающих мои личные интересы или интересы членов моей семьи и близких родственников». Выходит, что человек, воспользовавшийся служебным телефоном для того, чтобы вызвать врача на дом к больному ребенку, — коррупционер? Полноте. Масса чиновного люда решает свои личные проблемы исключительно благодаря своему служебному положению. Даже самые принципиальные. Говорят, что за все годы советской власти был только один «отмороженный» — нарком продовольствия в ленинском Совнаркоме Цюрупа, будто бы упавший в голодный обморок на мешках с зерном. Думается, потому, что не подозревал, как из сырых злаков изготовить хлеб. Ведь в революционном подполье учили, что делать все это будут «товарищи рабочие и крестьяне» и после полной победы социализма.

Так, в принципе, и получилось. Они и сеют, и жнут, и пекут — за копейки. А начальство изобрело особый способ самоудовлетворения — блат. В условиях низких окладов и спецраспределения блат являлся оптимальным для решения личных проблем. «Ты мне — я тебе» — этот принцип на самом деле единственно возможный в нормальном обществе, в котором люди обмениваются (торгуют друг с другом) результатами собственного труда. Но он перестает быть таковым, когда люди распоряжаются тем, что им не принадлежит. А именно этим и занимаются чиновники в любой стране. При социализме, где государство отнимает у народа не только почти всю собственность, но и все права, блат, то бишь коррупция, превращается в способ существования всей системы, всей социальной жизни.

Но в современной Беларуси думают иначе. Поэтому от чиновника и требуют: клянись! Он и клянется. Но при этом задумывается: а как я могу не красть, если за душой нет ничего своего, а все только казенное? Действительно, как ему прожить, если не воровать?

На бизнес в столице "наедут" по плану

Стало известно о наличии в Минском горисполкоме плана мероприятий, призванного усилить контроль государства за частными предприятиями и еще больше усложнить процедуру их регистрации.

Теперь прием учредительных документов на регистрацию вновь создаваемых субъектов хозяйствования должен производиться после сверки участия учредителей (участников) в ранее зарегистрированных субъектах хозяйствования г.Минска.

Кроме того, Мингорисполком планирует проводить выборочный компьютерный анализ с целью выявления физических лиц, являющихся учредителями (участниками) двух и более субъектов хозяйствования с правом юридического лица и разместивших два и более субъектов хозяйствования по одному юридическому (квартирному) адресу.

Невольно возникает вопрос: неужели белорусскими законами уже запрещено участвовать в двух и более субъектах хозяйствования? Ведь, как известно, в законе о собственности говорится, что количество собственности, находящейся в одних руках, не может быть ограничено.

Тем не менее есть вероятность, что столичный опыт будет распространен на всю страну.

"Белорусский рынок"

Кто работает и кто правит в Кремле

Из всех институтов власти Борис Ельцин предпочитает древнейший — институт фаворитизма. Это замечалось за ним и раньше, а с возрастом привязанность к форме правления через «избранников сердца» обострилась до состояния недуга.

Чем моложе, тем дороже

Сегодня рядом с Ельциным — лица, чей статус обеспечивается только расположением президента. Уже невозможно представить в его конфидентах людей вроде Гайдара, Бурбулиса, Сосковца, Шахрая — любого, за кем стояла бы либо партия, либо профессиональная корпорация, у кого был бы самостоятельный политический вес или капитал, кто имел бы собственные властные амбиции. Такого сорта люди ненадежны в качестве фаворитов, и потому их больше не приближают. Анатолий Чубайс, доруководивший администрацией президента до того, что ему приклеили звание «регента», был последней кадровой ошибкой Ельцина. Березовского, как он ни старается, в «ближайший круг» уже не пускают: банкира с претензией на роль кукловода лучше держать на расстоянии. Зато «безродный» юноша Кириенко, за которым никого и ничего нет, — идеальный кандидат в любимчики.

Кандидатура Сергея Кириенко идеальна еще в одном отношении. По словам сотрудников кремлевской администрации, у стареющего президента явная слабость к молодым кадрам. С 1996 года его администрация заметно посвежела, средний возраст нынешних президентских соратников — слегка за сорок. Ельцин прекрасно помнит, какое гнетущее впечатление производил шамкающий Брежнев в окружении такого же старичья, и старается создать себе более привлекательный образ патриарха, окруженного талантливой и любящей молодежью.

Валя, Сережа, Таня

Тройка сегодняшних фаворитов Ельцина — Валентин Юмашев, Сергей Ястржембский и Татьяна Дьяченко. Все трое в полной мере отвечают стандартным требованиям, предъявляемым к людям этого амплуа. Любят хозяина, не являются самостоятельными политическими фигурами, не высовываются поперед батьки. И, как полагается по роли, имеют влияние, неадекватное их скромному положению в «табели о рангах».

Чубайс, немало сделавший для карьерного взлета Юмашева, вряд ли предполагал, что из литобработчика, являвшегося в Кремль в джинсах и растянутом свитере, получится умелый аппаратчик. Валентин Юмашев быстро освоил не только ношение галстуков, но и многие из функций, обычно исполняемых главой государства.

Руководитель администрации, например, все чаще замещает президента в официальных контактах с высшими государственными сановниками. Поскольку президенту не удается выдерживать график приема руководителей важнейших министерств и ведомств, очередь чиновников из его приемной переместилась в приемную Юмашева — здесь можно встретить и вице-премьеров, и «силовых» министров, и руководителей спецслужб. Исключение делалось только для бывшего премьер-министра: к Черномырдину Юмашев ездил сам. Нередко глава администрации представляет президента и в контактах с руководителями палат Федерального Собрания, с председателями федеральных судов.

Другого президентского фаворита, Сергея Ястржембского, также считают выдвиженцем Чубайса. Но, правда, никто не говорит об этом как о печальном недоразумении. Роль толкователя слов и мыслей российского президента — врагу не пожелаешь. Однако Ястржембский справляется с нею виртуозно, из самых нелепых ситуаций он выпутывается, не теряя достоинства. Опекаемая Сергеем Владимировичем пресса давно не пишет о его шефе ничего хорошего, тем не менее пресс-секретарь ухитряется сохранять со всеми журналистами ровные дипломатические отношения, за что ему платят взаимностью.

Даже формальный статус пресс-секретаря — заместитель руководителя администрации, курирующий внешнеполитическую деятельность, — беспрецедентно высок. Реально же Ястржембский — один из тех, кто допущен к выработке найважнейших решений президента.

Не в пример фаворитам прежних лет, которые грызлись меж собой, Юмашев с Ястржембским живут очень дружно. И на службе, и на корте (из них получилась хорошая теннисная пара) они друг для друга — «Валя» и «Сережа». В этой же стилистике строятся и их отношения с третьим членом «коалиции» — Таней, то есть Татьяной Борисовной Дьяченко.

Татьяна Борисовна вошла в число президентских фаворитов по праву рождения. Проживалась она в среде политических вундеркиндов, как говорят, нелегко, но потом настолько освоилась, что пошли слухи, будто у нее появился план сделать самостоятельную политическую карьеру — для начала, например, избраться в Думу от Екатеринбурга. Но факты не подтверждают этой молвы. Политическая служба интересует Татьяну Борисовну исключительно как служба отцу. Наши кремлевские источники утверждают, что влияние Дьяченко на принятие важных решений обычно преувеличивается: Борис Николаевич не очень-то склонен полагаться на дочерний авторитет. Главная ценность ее как «советника по имиджу» заключена для отца в другом: свой, родной человек в администрации — залог того, что в Кремле и на Старой площади все спокойно. Естественно, в аппарате ее побаиваются, стараются «дышать в сторону».

В работу «тройки» Татьяна Борисовна вносит здоровый женский прагматизм, опуская стратегов-мужчин с облаков на землю. Рассказывают, например, такой случай. Бывши в Петербурге, президент ни с того ни с сего объявил, что день рождения Пушкина отныне будет официальным выходным. В администрации тут же бросились к календарям — слава Богу, в ближайшие два года новый праздник приходится на субботу и воскресенье, значит, выходные гражданам можно не давать. И только Татьяна Борисовна, еще не оторвавшаяся от народа, вспомнила, что в таких случаях выходные принято переносить на пятницу или понедельник — КЗОТ надо читать.

На снимках: тройка сегодняшних фаворитов Бориса Ельцина — Сергей Ястржембский, Валентин Юмашев, Татьяна Дьяченко

Преемники могут не спешить

Влияние сегодняшних фаворитов Ельцина на государственные дела несопоставимо с тем, которым обладали его прежние «поверенные». Надо, однако, очень плохо знать Ельцина, чтобы думать, будто «дедушка» совсем отошел от дел. Он, разумеется, уже не в силах полноценно работать, но «работать» и «властвовать» не синонимы. Работу, то есть рутину управленческой деятельности, президент передоверил надежным «окруженцам», но все, что касается собственно власти (в первую очередь это контроль над высшей бюрократией), он по-прежнему держит в своих руках. Юмашев с Ястржембским могут составить рекомендательный список, могут «подготовить почву», Дьяченко может «замолвить словечко», но пока президент никому не позволяет заходить в нему с готовым решением по кадрам — это недопустимая дерзость.

По необходимости ограничив пространство собственной власти до контроля над госаппаратом, Ельцин защищает эту «последнюю пядь» с большей ревностью, чем делал это в свои лучшие годы. Вопрос об отставке кабинета Черномырдина он, судя по всему, решил для себя еще 26 февраля, после расширенного заседания правительства, на котором он рассчитывал услышать не рапорт о достижениях, а покаянные речи. Он покинул это заседание сильно не в духе, его рассердило даже то, что с полчаса ему не могли подать стакан воды, когда он закашлялся.

Но прошло три недели, прежде чем Ельцин решился посвятить в свой план Юмашева с Ястржембским. И при этом опасался, что они не удержат язык за зубами и намеченные отставники будут предупреждены за сутки до подписания указа. Столь гипертрофированная подозрительность говорит о том, что целиком Ельцин не склонен доверять даже самым проверенным из своих оруженосцев. «Властолюбие с годами, видимо, не проходит, — заметил один из наших кремлевских консультантов. — За трон Борис Николаевич будет держаться цепко и до последнего дыхания. Так что преемники могут не торопиться».

Елена ДИКУН, обозреватель «Общей газеты» (Москва)

Саммит

Преступность достала «восьмерку»

Борьба с международной организованной преступностью впервые станет одной из основных тем обсуждения на предстоящей 15-17 мая в английском городе Бирмингеме очередной встрече «восьмерки».

По информации японских правительственных источников, участники предстоящего саммита намерены ускорить выработку договора по борьбе с международной организованной преступностью, который уже давно обсуждается в ООН. Одновременно лидеры Великобритании, Германии, Италии, Канады, России, США, Франции и Японии выступят за укрепление международного сотрудничества с целью предотвращения контрабанды огнестрельного оружия, торговли женщинами и детьми, а также преступлений, связанных с незаконным проникновением в компьютерные сети.

Участники совещания в Бирмингеме намерены также выразить решимость в том, что именно индустриальные страны мира обязаны взять на себя лидирующую роль в деле борьбы с предотвращением изменения климата на планете, вызываемого выбросом в атмосферу так называемых парниковых газов.

Михаил ГРИГОРЬЕВ

Словакия

Пока без президента

Неудачей закончилась шестая попытка словацкого парламента избрать президента страны.

Необходимого количества голосов не набрал ни соратник действующего премьер-министра по Движению за демократическую Словакию Милан Сещанский, ни кандидат от оппозиционной Партии демократических левых Бригита Шмогнерова.

Кризис в Словакии начался 2 марта, когда закончился срок полномочий президента Михаля Ковача. В настоящее время роль главы страны исполняет премьер-министр Владимир Мечар, он имеет право представлять Словакию на международной арене и объявлять амнистию, но не утверждать законы. У словацких и зарубежных правозащитников Мечар пользуется репутацией реакционера. Например, он отменил референдум о всенародном избрании президента.

Михаил ГРИГОРЬЕВ

Польша

Из предателей — в герои

«Герой невидимого фронта» бывший полковник Рышард Куклиньский наконец-то отважился посетить Польшу

17 лет он не был на родине, которую тайком покинул в ноябре 1981 года. Перед исчезновением он сообщил американцам о планах введения в стране военного положения. Это была «лебединая песня» агента ЦРУ Куклиньского.

Последняя должность, с которой он бежал, а фактически был вывезен двумя агентами ЦРУ, прибывшими за ним и семьей из Берлина, — заместитель начальника оперативного управления генштаба Войска Польского и одновременно начальник отдела оборонно-стратегического планирования генштаба. Как сейчас стало известно, он по собственной инициативе вступил в контакт с ЦРУ в августе 1972 года в Гааге. За 9 лет работы на американскую разведку Куклиньский, по данным прессы, передал ей 35 тысяч страниц секретных документов, касающихся деятельности Варшавского Договора.

На тайном процессе в 1984 году он был заочно приговорен к высшей мере наказания за «дезертирство и предательство». Общественность узнала о всей этой истории через два года. В это время Куклиньский с семьей уже проживал в США, где утверждают, что за ним велась «охота» спецслужб стран бывшего соцлагеря. Два его сына погибли при невыясненных обстоятельствах. Сам он после пластической операции изменил внешность и многие годы работал экспертом ЦРУ.

После смены режима в Польше дело Куклиньского было пересмотрено. Сначала по амнистии в 1990 году смертная казнь была заменена на 25 лет тюремного заключения. Еще через 7 лет суд оправдал цэрэушника, посчитав абсурдом обвинять Куклиньского в шпионаже. В таком случае, считают польские защитники агента, польская юстиция защищала бы интересы бывшего СССР и Варшавского Договора, в то время как Польша изъявила желание стать членом НАТО и близким союзником США.

В феврале этого года в Вашингтоне Куклиньскому был возвращен польский паспорт, а затем последовало приглашение от министра иностранных дел Бронислава Геремека приехать в Польшу. Под усиленной охраной агентов ЦРУ и польских спецслужб Куклиньский проведет на родине 11 дней.

Кто же сейчас этот 68-летний пенсионер — патриот или все же предатель? Мнения поляков разделились. По данным социологического опроса, 34 процента граждан продолжают его считать предателем, 29 — патриотом, для 37 процентов он просто безразличен.

Валерий РЖЕВСКИЙ

Яны выбралі свабоду

Уладзімір АРЛОЎ

У адну з цёмных красавіцкіх начэй 1863 года атрад інсургентаў увайшоў у павятовы горад Горы-Горкі на ўсходзе Беларусі. На пляцы ўжо чакалі некалькі дзесяткаў студэнтаў тамтэйшага земляробчага інстытута. Тыя, у каго не было зброі, атрымалі стрэльбы і штуцары. Каманда ўнутранай варты супраціўлялася адчайна, але нядоўга. Паўстанцы ўзялі цэйхгаўз, казармы і скарбоўню і без ніводнага стрэлу занялі інстытут. На досвітку ў руках у іх апынуўся ўвесь горад.

Увечары, пахаваўшы пад маладымі бярэзінамі на высокім рачным беразе сваіх забітых, інсургенты на лёгкіх фурманках і рэквізаваных на конскім заводзе рысаках рушылі з горада па дарозе на Крычаў. Паўстанцкі начальнік Магілёўскай губерні Людвік Звяждоўскі, які хаваў імя пад мянушкаю Тапор, вёў свае сто пяцьдзесят шабляў і стрэльбаў на злучэнне з атрадам Касы. Паўстанцы мелі загад захапіць магілёўскі артылерыйскі парк і прабівацца на захад. У кожнай вёсцы яны збіралі сялян і чыталі маніфест пра надзяленне зямлёй і скасаванне паншчыны. Па наваколлі насіліся чуткі, што пад рукою ў Тапара паўтысячы ўзброеных да зубоў людзей, а з суседняй Смаленшчыны ў сталіцу імперыі ляцелі панічныя тэлеграмы аб прысылцы дадатковых войскаў. Супраць аддзела Звяждоўскага кінулі чатыры рэгулярныя роты і казакоў з артылерыяй. Каб адрэзаць мяцежнікам шлях за Дняпро, усе паромы і чаўны былі загадам уладаў пераведзеныя на правы бераг...

Гэта быў адзін з яскравых эпізодаў пачатку трэцяга нацыянальна-вызваленчага паўстання супраць царызму на захопленых Расіяй напрыканцы XVIII стагоддзя беларускіх землях.

У Беларусі паўстанне, якому сёлета спаўняецца 135 гадоў, рыхтаваў так званы Літоўскі правінцыйны камітэт, што знаходзіўся пад уплывам рэвалюцыйных дэмакратаў з лагера «чырвоных». Камітэт збіраў грошы, набываў зброю, вёў навучанне будучых камандзіраў. Ад чэрвеня 1862 года сялянаў клікала на барацьбу нелегальная беларуская газета «Мужыцкая праўда», якую выдаваў з сябрамі Кастусь Каліноўскі.

У Варшаве першае паўстанцкае выступленне адбылося ўначы з 22 на 23 студзеня. Увечары таго самага дня вестка пра пачатак збройнага змагання дайшла да сталіцы былога Вялікага Княства Літоўскага. Праз тыдзень, 1 лютага 1863 года, Літоўскі правінцыйны камітэт выдаў да жыхароў Беларусі маніфест аб паўстанні. У заходніх беларускіх паветах ужо дзейнічалі інсургенты з Польшчы. Сакавік-красавік стаў часам хуткага стварэння мясцовых паўстанцкіх фармаванняў, куды ўваходзілі пераважна шляхта, чыноўнікі, студэнты і навучэнцы. Пятую частку інсургентаў складалі сяляне. На чале аддзелаў сталі адданыя ідэалам свабоды патрыёты Рамуальд Траўгут, Валер Урублеўскі, Антон Трусаў, Фелікс Віславух, Ігнат Будзіловіч, Генрык Дмахоўскі...

Апрача захопу Горы-Горак, пачатак паўстання быў адзначаны і іншымі значнымі перамогамі. Інсургенты авалодалі мястэчкам Свіслач, здзейснілі паспяховы напад на Ружаны. Аднак каланіяльным расійскім уладам (найперш на ўсходзе Беларусі) удалося падмануць бальшыню сялянства, упэўніўшы яго ў тым, што «паны хочуць вярнуць прыгон». За злоўленага паўстанца са зброяй мужыкі атрымлівалі ад бацюхны-цара «прэмію» пяць рублёў, за бяззбройнага — тры.

Лагер «белых», які меў на мэце аднаўленне Рэчы Паспалітай у межах 1772 года, таксама баяўся ўсеагульнага антыпрыгонніцкага паўстання. «Белыя» былі рашуча супраць планаў Каліноўскага і ягоных паплечнікаў перадаць зямлю тым, хто яе ўрабляе; і ўсталяваць дэмакратычны лад без саслоўнай няроўнасці. Яшчэ ў лютым 1863-га «белыя» здолелі замест рэвалюцыйнага Літоўскага камітэта стварыць свой Аддзел кіраўніцтва правінцыямі Літвы, сама назва якога падкрэслівала катэгарычнае непрыманне ідэі самавызначэння народаў былой Рэчы Паспалітай, аб чым марылі прыхільнікі Каліноўскага.

На ўсходзе Беларусі рэгулярныя царскія войскі задушылі ўзброенае змаганне ўжо ў траўні. У Воршы паводле прысуду вайсковага суда быў расстраляны схоплены на полі бою камандзір аршанскага паўстанцкага аддзела Ігнат Будзіловіч. У Дынабургскай фартэцы той самы лёс напаткаў маладога графа Лявона Плятэра, чые людзі захапілі каля Краслаўкі царскі транспарт са зброяй. Прабіты васьмю кулямі, упаў на рукі сяброў паўстанцкі камісар Дзісненскага павета, таленавіты скульптар Генрык Дмахоўскі, родам з-пад Мёраў, які, жывучы раней у ЗША, зрабіў для Кангрэса бюсты Тадэвуша Касцюшкі і аўтара Дэкларацыі незалежнасці Злучаных Штатаў Томаса Джэферсана. Застрэліўся, каб пазбегнуць палону, Баляслаў Кульчыцкі, які ў Юхнавіцкіх лясах, што на поўнач ад Полацка, камандаваў аддзелам з полацкіх ды себежскіх шляхцічаў і тутэйшых студэнтаў Пецярбургскага універсітэта...

*«**1863 год. Атака**». Лінарыт Міколы Купавы.*

Больш паспяхова дзейнічалі паўстанцы на Гарадзеншчыне, дзе яны карысталіся значнай падтрымкаю сялянства. Вялікі бой з расійскімі карнікамі адбыўся ў Слонімскім павеце каля вёскі Мілавіды, дзе дагэтуль захавалася мемарыяльная капліца, што нагадвае пра тыя падзеі. Пад націскам выдатна ўзброеных і падрыхтаваных рэгулярных войскаў інсургенты адышлі са Слонімскага павета ў Ваўкавыскі, але ў чэрвені былі там разбітыя.

На пачатку лета кіраўніцтва паўстаннем у Беларусі зноў перайшло ў рукі «чырвоных». Рэвалюцыйны ўрад, які атрымаў назву Выканаўчы аддзел Літвы, узначаліў Кастусь Каліноўскі. Аднак змаганне ўжо было асуджанае на паразу.

Задушэннем паўстання кіраваў царскі сатрап, галоўны начальнік «Северо-Западного края» М.Мураўёў, які ў юнацтве належаў да дзекабрыстаў, але паспеў своечасова парваць з імі, выбраўшы шлях адданага служэння самаўладдзю. Мураўёў, што за свае крывавыя подзвігі атрымаў мянушку Вешальнік, не грэбаваў ніякімі сродкамі: дзейнічаў подкупамі і шантажом, падпісваў смяротныя прысуды і выдаваў жонкам і маці паўстанцаў загады аб памілаванні, якія спазняліся, распараджаўся заліваць магілы інсургентаў экскрэментамі, каб не дапусціць там патрыятычных маніфестацыяў. Тым не менш на захадзе Беларусі ўзброеная барацьба доўжылася да зімы 1864 года.

Арыштаваны паліцыяй удзельнік паўстання Вітаўт Парфіяновіч у абмен на жыццё назваў віленскі адрас Каліноўскага, які жыў у Святаянскіх мурах пад прозвішчам Вітажэнца. Арышт Каліноўскага ў студзені 1864 года і ягонае пакаранне смерцю на Лукішскім пляцы ў Вільні 22 сакавіка 1864 года можна лічыць фактычным канцом паўстання ў Беларусі.

Агульная колькасць паўстанцаў, палеглых у баях у «Северо-Западном крае», не паддаецца ўліку. Пакараных вайскова-палявымі судамі і ў «адміністрацыйным парадку» (без суда) было васемнаццаць з паловаю тысячаў: 128 інсургентаў засудзілі да расстрэлу або павешання, 853 пагналі на катаргу, 11.502 чакала высылка.

Неафіцыйная Расія, у тым ліку і яе «передовые умы», сустрэла разгром вызвольнага паўстання ў Беларусі, Літве і Польшчы дэманстрацыяй сваіх непахісных імперскіх перакананняў. Пясняр «печали и гнева» Мікалай Някрасаў, якога беларускія энцыклапедыі працягваюць безагаворачна называць «рэвалюцыйным дэмакратам», у прысвечанай яго сіяцельству графу Міхаілу Мураўёву прывітальнай одзе захлынаўся ад шавіністычнай радасці:

Бокал заздравный поднимая,
Еще раз выпить нам пора
Здоровье миротворца Края.
Так много ж лет ему. Ура!..
Пускай клеймят себя позором
Лукавый Запад и враги:
Ты мощен Руси приговором,
Ея ты славу береги...

Але насуперак шматгалосаму хору вялікадзяржаўных крумкачоў, духоўныя спадкаемцы якіх сёння хацелі б сцерці дзяржаву Беларусь з палітычнай карты свету, паўстанне 1863 года назаўсёды засталося ў гісторыі адным з нешматлікіх у XIX стагоддзі прыкладаў, калі, па сутнасці, купка ўзброеных людзей, бароначы сваю чалавечую і нацыянальную годнасць, паўстала супраць велізарнай імперыі і атрымала маральную перамогу. Тры еўрапейскія народы — беларусы, палякі і літоўцы — коштам жыццяў сваіх найлепшых сыноў выказалі пратэст супраць расійскага феадальнага абсалютызму і дэспатызму, засведчыўшы перад светам прыхільнасць да прынцыпаў канстытуцыйнасці і парламентарызму.

Царызм патапіў паўстанне ў крыві, але насупор гэтаму ў народзе мацнела пачуццё нацыянальнай годнасці. Сярод паўстанцаў 1863-га было ўжо нямала тых, хто ваяваў не за Рэч Паспалітую, а за вольную Беларусь. Іх ідэалы не ўдалося вынішчыць ніякімі рэпрэсіямі.

Даты і лёсы

8 траўня

1828. Нарадзіўся заснавальнік Чырвонага Крыжа швейцарац Жан-Анры Дзюнан. Відовішча бітвы ля Сальферына (1859) настолькі ўразіла яго, што вырашыў стварыць міжнародную нейтральную арганізацыю дапамогі параненым і хворым.

1863. У Аршанскім павеце ў баі з царскімі войскамі быў захоплены ў палон і расстраляны ў Оршы кіраўнік паўстанцкага атрада Ігнат Будзіловіч.

1876. Памёр апошні карэнны жыхар Тасманіі Труганіні. З таго часу гэты востраў каля Аўстраліі населены толькі белымі каланістамі.

1902. На карыбскім востраве Марцініка выбухнуў вулкан. Літаральна за некалькі хвілінаў горад Сен-П'ер быў зруйнаваны. З 30.000 жыхароў ацалелі толькі два чалавекі.

1921. Швецыя скасавала смяротную кару.

1945. Германія падпісала генеральны акт аб капітуляцыі. У большасці краінаў свету менавіта гэты дзень адзначаецца як дзень перамогі над фашыстамі.

9 траўня

1905. У Мінску пачаўся агульнагарадскі страйк, у выніку якога рабочыя дамагліся скарачэння працоўнага дня да 9 гадзінаў, павышэння заробку і 50-працэнтнай аплаты страйкавага часу.

1946. Кароль Італіі Эмануэль III, які правіў з 1900 г., адрокся ад трона. Італія стала рэспублікай.

10 траўня

1850. Нарадзіўся шатландскі бізнесмен Томас Ліптан, які прыдумаў пакецікі для заваркі гарбаты і на гэтай простай рэчы стаў мультымільянерам.

1883. Нарадзіўся вядомы беларускі пісьменнік Янка Маўр (Іван Фёдараў), заснавальнік прыгодніцкага жанру ў айчыннай літаратуры.

1918. У Мінску быў створаны Беларускі дзяржаўны тэатр БНР.

1940. У Варшаве невядомыя (верагодна, агенты гестапа або НКВД) забілі беларускага генерала Станіслава Булак-Балаховіча.

1941. 550 германскіх бамбардзіроўшчыкаў скінулі на Лондан 100.000 бомбаў. А ўпершыню Лондан бамбілі ў гэтую ж ноч у 1915 г. германскія дырыжаблі.

1963. Выйшаў першы сінгл рок-гурта *The Rolling Stones*. На фоне акуратных *The Beatles* «стоўнз» выглядалі сапраўднымі хуліганамі і хутка здабылі славу «гурта, які ненавідзяць бацькі».

1990. Пачаў выходзіць першы агульнаеўрапейскі тыднёвік *The European*.

11 траўня

868. У Кітаі выйшла ў свет першая друкаваная кніга — будыйская «Дыяментавая сутра».

1573. Каралём польскім і вялікім князем літоўскім быў абраны Генрык Валезы. Правіў некалькі месяцаў і з'ехаў у Францыю, дзе стаў каралём Генрыхам III Валуа.

1720. Нарадзіўся славуты падарожнік і паляўнічы барон фон Мюнхаўзен.

1811. Нарадзіліся знакамітыя сіямскія блізняты Чанг і Энг (што ў перакладзе з тайскай значыць «правы» і «левы»). Блізняты выступалі ў амерыканскіх цырках, пажаніліся і мелі, адпаведна, 10 і 12 дзяцей. Памерлі з перапынкам у 3 гадзіны. Дарэчы, у гэты ж дзень у 1949 г. Сіям змяніў назву на Тайланд.

1855. У Вільні заснаваны музей старажытнасцяў; большасць экспанатаў паходзіла з Беларусі.

1976. У Мінску адчыніўся Дом літаратара.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ

ПАНЯДЗЕЛАК
11 ТРАЎНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00** Резонанс. **08.50** Телебарометр. **09.05** «Сегодня с вами...» Народный художник Беларуси ветеран Великой Отечественной войны В.Громыко. **09.40** Музыкальный антракт. **09.55** «Остров вдохновения». **10.15** Здоровье. **10.45, 18.20** «Дела судейские». **11.35** Бездельник. **12.05** Теленавигатор. **12.25** «А музыка звучит...» **13.00, 15.00, 18.00, 00.05** Новости. **13.10** Спектакль «Снился мне сад в подвенечном уборе...» Ч.1-я. **14.15** «Нагано дарит надежду». Телеочерк. **14.35** Параграф. **15.15** Видеокурс французского языка. **15.45** ТВ – школе. Белорусская литература. 6-й класс. **16.15** Потребительская корзина. **16.30** Регион. **17.00** Концертный сезон. **17.30** Гости в дом. **19.15** Белорусский хит-парад. **19.20** «Сегодня с вами...» Председатель Государственного патентного комитета РБ В.Кудашов. **20.00** «Морской бой». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Смеяться – не грех». **22.15** «Рядовой Александр Матросов». Х/ф. **23.35** Третий тайм. **00.20** Мотоспорт.

ОРТ
14.00, 23.15 Новости. **14.20** «Цивилизация». **14.50** В мире животных. **15.30** «Дисней-клуб». **16.25** Клуб путешественников. **17.15** Погода. **17.20** Джентльмен-шоу. **17.55** «Колдунья». Х/ф. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** «Быть или не быть?». Х/ф. **22.45** Футбольное обозрение. **23.30** «Щит и меч». Х/ф. **00.50** Программа передач.

РОССИЯ
13.00, 19.00 Вести. **13.30** «10 лет Дому моды «Валентин Юдашкин». **16.40** «Остров погибших кораблей». Х/ф. **19.35** «Аншлаг». **20.35** «В лунную ночь». Х/ф. **22.30** Дежурная часть. **22.45** Сиреневый туман. **23.25** Автошоу. **23.55** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05** «Культура – история». **07.30** «Василиса Прекрасная». Х/ф. **08.45** Мультфильм. **09.00** Петербургский гурмэ. **09.15** «Музыка из Петербурга». **09.55** «Старое танго». **10.25** Консилиум. **10.50** Книжный кладезь. **11.05** «Из музыкальных фондов». **11.30** Программа передач. **11.35** «Зося». Х/ф. **12.45** «Музыкальный экспромт». **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** Окно в природу. **13.45** Спектакль «Печка на колесе». **15.30** «Московский Кремль. Девять веков». Ф.3-й. **16.20** «Певческие биеннале». **17.05** «2003». К 300-летию Санкт-Петербурга. **17.15** Международное обозрение. **17.45** «Сокровища Петербурга». **18.00** Док. фильмы. **19.00** «Поэтические позвонки». **19.15** Чудо-сказка. **19.30** «Кумиры». **19.55** Спектакль «Клиника». **20.35** Курт Мазур. Встреча в Москве. **21.20** «Васса». 1-я с. **22.30** Зажгите свечи. **22.40** «Руслан и Людмила». Отрывки из поэмы. **23.25** Программа передач.

НТВ
07.00 «Парень из нашего города». Х/ф. **08.30** «Возвращение на планету Обезьян». **09.00** Сегодня утром. **09.10** Парад-алле. **10.00** «Зена – королева воинов». **10.45** От «Винта»! **11.00, 15.00** Сегодня днем. **11.15** Погода. **11.25** «Дневник Анны Франк». Х/ф. **14.15** «Винни-Пух». **15.20** «Военно-полевой роман». Х/ф. **16.50** Поет С.Ротару. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** «Экипаж». Х/ф. **21.35** «Вердикт». Х/ф. **23.45** Синемания.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Адъютант его превосходительства». 5-я с. **10.20** «Дача». **11.45** «Осторожно, бабушка!» **13.10** «Старики-разбойники». **14.35, 19.20** КиНовости. **14.45** «Пограничный пес Алый». **15.50** «Человек идет за солнцем». **17.00** «Война и мир». **19.30** «Антоша Рыбкин». **20.20** «На углу, у Патриарших...» **21.15** «Начальник Чукотки». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Ребекка». 2-я с. **10.25** «Эпидемия». Д-13. **12.30, 19.15** КиНовости. **12.40** «Портрет леди». Д-13. **15.00** Жан-Клод Ван Дамм. **15.25** «Некуда бежать». Д-17. **17.00** «Доктор Элеонор Бромвелл». **17.55** «Космическая ярость». Д-13. **19.25** «Горящие сердца». **20.55** «Разорванный занавес». Д-13. **23.00** «Поедая Рауля». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Итоги. Спорт. **08.30** Аэробика. **09.00, 14.30** Хоккей. Чемпионат мира. **11.00, 14.00, 20.00, 23.00** Новости. **11.10** Аэробика. **11.35** Атлас Ралли-98. **11.50** Автогонки мировой серии Fedex CART. **14.15** Уроки настольного тенниса. **16.30** Тайский бокс. **17.15** Золотой фонд. **18.30** «Железный фактор». **19.00, 23.40** Футбол. Чемпионат Германии. **20.10** Программа передач. **20.15** Художественная гимнастика. Чемпионат мира. **22.20** Шахматы. **22.40** Атлас Ралли-98. **23.10** «Железный фактор».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00** Жизнь за бугром. **12.00** «Терем-хит-парад». **15.00, 18.00, 21.00, 00.00** Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Кунг-фу. Легенда возрождается». Х/ф. **20.00** Аэробика. **20.30** «Аладдин». **20.40** Автомобили и запчасти. **20.45** Музыка на телеканале. **21.40** Видеотовары. **21.45** «Страх над городом». Х/ф.

АЎТОРАК
12 ТРАЎНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.10** Новости. **08.15** «Сегодня с вами...» Председатель Государственного патентного комитета РБ В.Кудашов. **08.50** Потребительская корзина. **09.05** ТВ – школе. Белорусская литература. 6-й класс. **09.35** Земляки. **10.30, 18.20** «Дела судейские». **11.20** Турообъектив. **11.40** «Спектр. Галереи XX века». **12.00** Четвертое измерение. **12.25** Концертный сезон. **13.10** Спектакль «Снился мне сад в подвенечном уборе...» Ч.2-я. **14.20** «Нагано дарит надежду». Телеочерк. **14.40** «Макаенка, 9». **15.15** ТВ – школе. Белорусская литература. 9-й класс. **15.45** Мультфильм. **16.00** Родное слово. **16.30** Уроки Н.Новожиловой. **17.00** «Живи в свободе». Д/ф. **17.20** Многоголосие. **19.15** Белорусский хит-парад. **19.25** «Сегодня с вами...» Генеральный директор Гомельского производственного объединения «Кристалл» А.Старовойтов. **20.05** Музыка без границ. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Смеяться – не грех». **22.15** «Кто смеется последним». Х/ф. **23.50** Международные спортивные новости. **00.25** КВН. Чемпионат Беларуси.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 Новости. **08.15, 17.20** «Роковое наследство». **09.00** Смехопанорама. **09.50** Здоровье. **10.20** Домашняя библиотека. **10.30** Угадай мелодию. **11.15** «Вместе». **14.20** «Волшебник страны Оз». **14.45** «Удивительный китенок». **14.55** Счастливый случай. **15.40** «Пещера Золотой розы». **16.10** ...До шестнадцати и старше. **16.30** Вокруг света. **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **18.30** Угадай мелодию. **19.00** Тема. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** Хоккей. Чемпионат мира. **23.35** «Паваротти и друзья». **00.40** Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. **07.00** Дежурная часть. **07.15** Товары – почтой. **07.20** Мир здоровья. **07.30** Деньги. **07.45** Графоман. **07.55** Православный календарь. **08.00** «Естественный отбор». Д/ф. **08.50** «История с метранпажем», «Племянник». Х/ф. **13.30** «Собачий нос». **14.20** «Маленький бродяга». **14.45** «Арабела возвращается, или Румбурак – король Страны сказок». **15.45** На дорогах России. **16.30** «Это Москва». Д/ф. **16.45** Прогноз погоды. **16.50** Любовь с первого взгляда. **17.25** «Виктория». Х/ф. **19.25** Подробности. **19.45** «Санта-Барбара». **20.50** «Петербургские тайны». **21.50** «Пси фактор». **23.05** Дежурная часть. **23.20** Горячая десятка. **00.15** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Док. фильмы. **08.20** «Сад искусств». **08.45** «Музыкальный экспромт». **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Васса». 1-я с. **10.10** Страницы пасторали «Пастух и пастушка». **10.45** «Сокровища Петербурга». **11.05** Художник Сорокин. **11.30** Программа передач. **11.35** «Вокруг Булгакова». Передача 1-я. **12.10** «Без визы». **12.15** «Мастера». **13.15** Пишет домой война... **14.00** «Культура вне границ». **14.20** Я садовником родился. **14.30** Ноу хау. **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Школьный учитель». Х/ф. **15.50** «Лукоморье». **16.15** А.Вознесенский. «Видеомы». **16.45** Компьютер. **17.05** «2003». **17.10** «Русская усадьба». **17.35** «Театральная провинция?» **18.00** «Барон Эдуард фон Фальц-Фейн. Русские монологи». Д/ф. **18.50** Романсиада-98. **19.10** В.Шукшин. «Миль пардон, мадам». **19.50** Чудо-сказка. **20.05** С.Михалков. После юбилея. **20.45** После новостей... **21.05** «Васса». 2-я с. **22.10** «Окно». **22.35** «Апокриф». «Литература и ночь». **23.25** Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. **08.05** «Крутой Уокер». **09.15** «Чистосердечное признание». **09.35** «Русский век». **10.00** «Криминальная Россия. Современные хроники». Д/ф. **10.30** «Я и моя собака». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **11.15** Погода. **11.25** «Старый телевизор». **13.20** «Гиганты Рима». Х/ф. **15.20** «Улица Сезам». **15.50** «Любовь и тайны Сансет Бич». **16.40** «Итоги века. Взгляд в будущее». Д/ф. **17.10** Впрок. **17.20** Криминал. **17.35** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** Герой дня. **19.00** «Заводила». Х/ф. **21.50** «Крутой Уокер». **22.40** Сегоднячко. **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** «Сумерки». **00.05** «Золотой граммофон».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 20.20 «На углу, у Патриарших...» **09.55** «Начальник Чукотки». **11.25, 17.00** «Война и мир». **13.45, 20.10** КиНовости. **13.55** «Борец и клоун». **15.30** «Бегущая по волнам». **18.35** «Верные друзья». **21.15** «Место убийцы вакантно...» **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.25** «Доктор Элеонор Бромвелл». **10.30** «Поедая Рауля». Д-17. **11.50** «Космическая ярость». Д-13. **13.10, 18.15** КиНовости. **13.20** «Горящие сердца». **14.50** «1492 год. Завоевание рая». **18.25** «Насаждающий закон». **19.55** «Темная сторона». Д-17. **21.35** «Тарантулы: смертоносный груз». Д-13. **23.15** «Предки». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 11.00, 14.00, 23.30 Новости. **06.10** Уроки волейбола. **06.25** Аэробика. **06.50** «Железный фактор». **07.20, 23.40** Атлас Ралли-98. **07.40** Футбол. Чемпионат Германии. **08.40** Шахматы. **09.05** Большой ринг. **10.20** Баскетбольное обозрение NBA. **11.10** Аэробика. **11.35** Шахматное обозрение. **12.05** Футбол. Чемпионат Бразилии. **14.10** Уроки волейбола. **14.25** Баскетбол. **16.25** «Спорт и...» **16.55** Хоккей. Чемпионат мира. В перерывах – Футбол. Чемпионат Испании. **19.30** Футбол. Чемпионат Англии. В перерыве – **20.00** Новости; Программа передач. **20.55** Хоккей. Чемпионат мира. **23.55** «Спорт и...»

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **12.00** «Русский час» с гостем в студии.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Кунг-фу. Легенда возрождается». Х/ф. **20.00** Заметки из Иерусалима. **20.30** «Аладдин». **20.40** Отдых и туризм. **20.45** «Лабиринты любви». **21.45** Телемагазин. **22.00** «Любовь и голуби». Х/ф.

СЕРАДА
13 ТРАЎНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.55** Новости. **08.15** «Сегодня с вами...» Генеральный директор Гомельского производственного объединения «Кристалл» А.Старовойтов. **08.50** Премьера песни. **09.05** ТВ – школе. Белорусская литература. 9-й класс. **09.35** «Земля кладов». **10.00** Многоголосие. **10.40, 18.20** «Дела судейские». **11.30** Видимо-невидимо. **12.30** «А музыка звучит...» **13.15** «Государственная граница». Х/ф. 1-я с. **14.25** Автопарк. **14.35** «Нагано дарит надежду». Телеочерк. **15.15** Видеокурс французского языка. **15.45** Мультфильмы. **16.05** «5 х 5». **16.35** Окружающая среда. **17.00** «А в Слониме – премьера». Телеочерк. **17.30** Судьба моя и надежда. **19.15** Белорусский хит-парад. **19.20** «Сегодня с вами...» Директор Белорусской гимназии-колледжа Л.Шахова. **19.55** Королевская охота. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Смеяться – не грех». **22.15** «Правосудие Фемиды». Х/ф. **00.10** Темная комната.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости. **08.15, 17.20** «Роковое наследство». **09.00** Тема. **09.45** В мире животных. **10.25** Джентльмен-шоу. **11.15** «Вместе». **14.20** «Волшебник страны Оз». **14.45** Классная компания. **15.10** Зов джунглей. **15.40** «Пещера Золотой розы». **16.10** ...До шестнадцати и старше. **16.30** Вокруг света. **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **18.30** «Золотая лихорадка». **19.10** Человек и закон. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** «Не может быть!». Х/ф. **22.40** «Агент «Сфера», или 10 миллиардов сребреников». Д/ф. **23.35** Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00 Вести. **07.00** Дежурная часть. **07.15** Товары – почтой. **07.20** Медицинский вестник. **07.30** Деньги. **07.50** Графоман. **08.00** Православный календарь. **08.05** «Городок». **08.35** Подиум д'арт. **09.05, 19.45** «Санта-Барбара». **13.30** «Уважаемый человек». Х/ф. **14.30** «Маленький бродяга». **14.55** «Арабела возвращается, или Румбурак – король Страны сказок». **15.55** Прогноз погоды. **16.30** Кроссворд. **16.55** Футбол. Чемпионат России. «Динамо» (Москва) – «Спартак» (Москва). **19.25** Подробности. **19.40** РТР. 7 лет в эфире. **21.40** Футбол. Кубок кубков. (В перерыве – Вести). **23.40** Дежурная часть. **23.55** Живая коллекция. **00.50** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** «Барон Эдуард фон Фальц-Фейн. Русские монологи». Д/ф. **08.10** А.С.Пушкин. «Граф Нулин». **08.30** «Парадоксы истории». **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Васса». 2-я с. **10.10** Шестерка червей – счастливая дорога. **10.35** Романсиада-98. **11.05** Не только о театре. **11.30** Программа передач. **11.35** «Вокруг Булгакова». Передача 2-я. **12.10** Образ жизни. **12.35** Весна Иоганна Штрауса. **13.15** «Кто там...» **13.40** Красный сарафан. **13.55** Спектакль «Голос». **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.15** Вижу цель. **16.45** Компьютер. **17.05** «2003». **17.10** Академия спорта. **17.30** Кино плюс. **18.00** Кто мы? **18.25** Музыкальный экспромт. **18.35** «Портрет в интерьере театра». **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Остров А.Сокурова. **20.45** После новостей... **21.05** «Удачи, Френчи!». Х/ф. 1-я с. **22.00** А.С.Пушкин. «Скупой рыцарь». **22.30** «Культтовары». **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. **08.05, 21.50** «Крутой Уокер». **09.15** «Малыш и Карлсон». **09.35** Свадьба. **10.00** Своя игра. **10.30** Куклы. **10.40** «Среда». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **11.15** Погода. **11.25** «Старый телевизор». **13.00** Сегодня днем. **13.20** «Городской романс». Х/ф. **15.20** «Улица Сезам». **15.50** «Любовь и тайны Сансет Бич». **16.40** «Итоги века. Взгляд в будущее». Д/ф. **17.10** Впрок. **17.20** Криминал. **17.35** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** Герой дня. **19.00** «Мафия в белом халате». Х/ф. **22.40** Сегоднячко. **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** «Вечеринка». Х/ф.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.55 «На углу, у Патриарших...» 2-я и 3-я с. **10.00** «Место убийцы вакантно...» **11.30** «Верные друзья». **13.05, 17.00** «Война и мир». **14.40, 18.20** КиНовости. **14.50** «Перед судом истории». **16.25** «Свадебное происшествие». **18.30** «Влюблен по собственному желанию». **20.50** «Белое солнце пустыни». **22.10** «Один». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.00** «Доктор Элеонор Бромвелл». **10.30** «Тарантулы: смертоносный груз». **12.10** «Предки». Д-17. **13.35, 19.30** КиНовости. **13.45** «Насаждающий закон». **15.20** «Темная сторона». Д-17. **17.55** «Девушка с родео». Д-13. **19.40** «Радиостанция-98». Д-17. **21.10** «Ордер на стриптиз». Д-17. **22.40** Викторина «Угадай кино».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.10 Новости. **06.10** Уроки бодибилдинга. **06.25** Аэробика. **06.50** Футбол. Чемпионат Англии. **07.45** «Спорт и...» **08.05, 13.45, 23.20** Атлас Ралли-98. **08.20, 11.35** Хоккей. Чемпионат мира. В перерывах – Футбол. **11.10** Аэробика. **14.10** Уроки бодибилдинга. **14.25** Золотой фонд. **15.40** «Кровь, пот и слава». **16.30** Фильмы Московского международного фестиваля горных фильмов. «Ама-Даблам – символ Гималаев». **17.00** «Гольф». **17.30** Зимние экстремальные игры. **19.10, 23.35** Футбол. Чемпионат Италии. **20.10** Программа передач. **20.15** Футбол. Чемпионат России. «Локомотив» – ЦСКА. **22.10** Вечер в Парижском дворце спорта «Берси». **00.25** «Гольф».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Кунг-фу. Легенда возрождается». Х/ф. **20.00** Аэробика. **20.30** «Аладдин». **20.45** «Лабиринты любви». **21.45** Формула безопасности. **22.10** Медицина и здоровье. **22.15** «Спаситель». Х/ф.

ЧАЦВЕР
14 ТРАЎНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 13.00, 15.00, 17.45, 00.30** Новости. **08.15** «Сегодня с вами...» Директор Белорусской гимназии-колледжа Л.Шахова. **08.50** Потребительская корзина. **09.05** Усадьба. **09.30** «Улыбка Белой королевы». Телепредставление. **10.35, 18.20** «Дела судейские». **11.25** Королевская охота. **12.05** Гости в дом. **12.30** «А музыка звучит...» **13.15** «Государственная граница». Х/ф. **14.30** Монолог. **15.10** ТВ – школе. Белорусская литература. 11-й класс. **15.45** «Навстречу». **16.25** «Куда пойти учиться?» **16.55** Футбол. Кубок Беларуси. «Динамо»(Минск) – «Днепр-Трансмаш»(Могилев). **18.50** Концертный сезон. **19.20** Белорусский хит-парад. **19.25** «Сегодня с вами...» Главный психотерапевт Минска Д.Донской. **20.00** Сделано в Беларуси. **20.15** Криминальная хроника. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Смеяться – не грех». **22.15** «Линия смерти». Х/ф. **23.50** «Крок». **00.45** Акколада.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 Новости. **08.15, 17.20** «Роковое наследство». **09.00** Человек и закон. **09.35** Пока все дома. **10.15** Домашняя библиотека. **10.25, 18.30** «Эти забавные животные». **11.15** «Вместе». **14.20** «Невероятные приключения Джонни Квеста». **14.40** Классная компания. **15.10** «50 х 50». **15.40** «Пещера Золотой розы». **16.10** ...До шестнадцати и старше. **16.30** Вокруг света. **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **19.00** «Чтобы помнили...» **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** Хоккей. Чемпионат мира. **23.35** Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. **07.00** Дежурная часть. **07.15** Товары – почтой. **07.20** «Стронг» представляет. **07.30** Деньги. **07.45** Графоман. **07.55** Православный календарь. **08.00** Вовремя. **08.30** Сам себе режиссер. **09.00** Короткометражные фильмы «Когда играли Баха», «Папа». **13.30** «Уважаемый человек». Х/ф. **14.30** «Маленький бродяга». **14.55** «Арабела возвращается, или Румбурак – король Страны сказок». **15.55** Прогноз погоды. **16.30** «Это Москва». Д/ф. **16.45** Любовь с первого взгляда. **17.15** «Секрет Дьявола». Х/ф. **19.25** Подробности. **19.45** «Санта-Барбара». **20.50** «Петербургские тайны». **21.50** «Притворщик». **23.05** Дежурная часть. **23.20** Лучшие игры НБА. **00.00** «Русская симфония». Х/ф. **01.50** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Музыкальный экспромт. **07.35, 09.05** Спектакль «Таланты и поклонники». Ч. 1-я и 2-я. **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **10.15** Академия спорта. **10.35** «Русская усадьба». **11.05** «Сад искусств». **11.30** Программа передач. **11.35** «Вокруг Булгакова». Передача 3-я. **12.20** «Без визы». **12.30** «Возвращение к себе...» В.Васнецов. Передача 1-я. **13.15** Игорь Кио. **13.40** Концерт к 50-летию государства Израиль. **14.20** «Богема». **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.10** «Путешествие во времени». **16.45** Компьютер. **17.05** «2003». **17.10** Заключительный концерт III Международного конкурса вокалистов им. Римского-Корсакова. **18.00** Новое кино. **18.25** Мультфильм. **18.40, 19.50** Избранное-2000. **19.15** Чудо-сказка. **20.45** После новостей... **21.05** «Удачи, Френчи!». Х/ф. 2-я с. **22.00** «Мир Улановой». Ф.1-й. **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. **08.05, 21.50** «Крутой Уокер». **09.15** «Ключи от форта Байяр». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **11.15** Погода. **11.25** «Старый телевизор». **13.20** «Опоздавший герой». Х/ф. Ч.1-я. **14.25** «Дикая природа». **15.20** «Улица Сезам». **15.50** «Любовь и тайны Сансет Бич». **16.40** «Альберт Швейцер. Тьма и свет». Ч.1-я. **17.10** Впрок. **17.20** Криминал. **17.35** Хоккейный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** Герой дня. **19.00** «Кофе с лимоном». Х/ф. **22.40** Сегоднячко. **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** Баскетбол. Чемпионат NBA. **23.55** «Байки из склепа».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 20.15 «На углу, у Патриарших...» 3-я и 4-я с. **10.00** «Перед судом истории». **11.35** «Влюблен по собственному желанию». **13.00** «Белое солнце пустыни». **14.20, 18.30** КиНовости. **14.30** «Удивительный заклад». **15.40, 17.00** «Война и мир». **18.40** «За спичками». **21.10** «Ты есть...» **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.55** «Доктор Элеонор Бромвелл». **10.25** «Ордер на стриптиз». Д-17. **11.55** «Улицы из золота». **13.30** Фильм-загадка. **14.50** «Девушка с родео». Д-13. **16.25** «Радиостанция-98». Д-17. **18.50** КиНовости. **19.00** «Трущобы». Д-17. **20.35** «Дело чести». **22.05** «Камера – губная помада». Д-17. **23.30** «Королева-воительница». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
6.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.30 Новости. **06.10** Уроки настольного тенниса. **06.25** Аэробика. **06.50** Футбол. Чемпионат Италии. **07.40** «Гольф». **08.10** Футбол. Чемпионат России. «Локомотив» – ЦСКА. **10.05** Фильмы Московского международного фестиваля горных фильмов. «Ама-Даблам – символ Гималаев». **10.40, 23.40** Атлас Ралли-98. **11.10** Аэробика. **11.35** Зимние экстремальные игры. **13.15** Poweer Week – Неделя НХЛ. **14.10** Уроки настольного тенниса. **14.25** Вечер в Парижском дворце спорта «Берси». **15.55** «Мир скорости». **16.25, 00.25** Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки. **16.55, 20.55** Хоккей. Чемпионат мира. **19.30, 23.55** «Теннис АТР». **20.10** Программа передач. **20.15** Шахматы. **20.35** Фильмы Московского международного фестиваля горных фильмов. «Соло».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00** Жизнь за бугром. **10.45, 16.45, 22.45** Культурные новости. **12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00** Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Кунг-фу. Легенда возрождается». Х/ф. **20.00** Новости «К-видео». **20.30** «Аладдин». **20.40** Здоровье и медицина. **20.45** «Лабиринты любви». **21.45** Телемагазин. **22.00** «Чистая страница». Х/ф.

ПЯТНІЦА
15 ТРАЎНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 24.00** Новости. **08.15** «Сегодня с вами...» Главный психотерапевт Минска Д.Донской. **08.50** Потребительская корзина. **09.05** ТВ – школе. Белорусская литература. 11-й класс. **09.35** Судьба моя и надежда. **10.00** «Мультиклуб». **10.30, 18.20** «Дела судейские». **12.00** «Все мы родом из детства». **13.15** «Государственная граница». Х/ф. **14.20** «Зорная ростань». **15.15** Видеокурс французского языка. **15.45** Переход. **16.10** «Радужный хоровод». Дневник IV Республиканского фестиваля художественного творчества воспитанников детских домов и школ-интернатов. Брестская область. Передача из Бреста. **16.40** Белорусский меридиан. **17.00** Уроки Н.Новожиловой. **17.30** «Национальная библиотека». Д/ф. **19.15** Белорусский хит-парад. **19.25** «Сегодня с вами...» Заведующая отделом ЗАГС Жодино Н.Ксеневич. **20.05** Бездельник. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Смеяться – не грех». **22.15** «Брюс Ли: человек-легенда». Х/ф. **23.50** Автопарк. **00.15** По страницам фестиваля «Белорусская музыкальная осень-97».

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 Новости. **08.15, 17.20** «Роковое наследство». **09.05** Клуб путешественников. **09.55** Смак. **10.15** Домашняя библиотека. **10.25** Играй, гармонь любимая! **11.15** «Вместе». **14.20** «Белый клык». Х/ф. **16.05** Улица Сезам. **16.35** Вокруг света. **18.05** Погода. **18.10** Здоровье. **18.45** Поле чудес. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** Хоккей. Чемпионат мира. **23.40** «Ядовитый плющ – 1». Х/ф. **01.20** Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. **07.00** Дежурная часть. **07.15** Товары – почтой. **07.20** «Стронг» представляет. **07.30** Деньги. **07.50** Графоман. **08.00** Православный календарь. **08.05** «Однажды». Х/ф. **08.20** «Юная пианистка Юлия Лыткина». Д/ф. **08.35** «Бродвей нашей юности». Д/ф. **09.05, 19.45** «Санта-Барбара». **13.30** «Уважаемый человек». Х/ф. **14.25** «Маленький бродяга». **14.55** «Арабела возвращается, или Румбурак – король Страны сказок». **15.55** Прогноз погоды. **16.30** «Это Москва». Д/ф. **16.45** Волейбол. Мировая лига. Россия – Польша. **19.25** Подробности. **20.45** Сам себе режиссер. **21.20** Маски-шоу. **21.51** «VIP». Х/ф. **00.10** Дежурная часть. **00.25** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Заключительный концерт III Международного конкурса вокалистов им. Римского-Корсакова. **08.10** Кино плюс. **08.40** «Театр одного художника». **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** Эскиз к портрету. **10.20** Звезды в Кремле. **11.05** «История из фондов». **11.30** Программа передач. **11.35** «Вокруг Булгакова». Передача 4-я. **12.15** Поклонникам Терпсихоры. **12.30** «Возвращение к себе...» В.Васнецов. Передача 2-я. **13.15** «Без визы». **13.30** Спектакль «Обида». **14.05** М.Брух. Концерт для скрипки с оркестром. **14.25** Кредо. **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.10** «Путешествие во времени». **16.45** Компьютер. **17.05** «Музыка из Петербурга». **17.45** «Круговорот». Д/ф. **18.00** Боярский двор. **18.25** Адмиралы Российского флота. «Небываемое бывает». Петр Великий. **19.05** Мультфильм. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Золотые голоса мира в Москве. **20.15** С.Альтов. «Сатирический мини-сборник». **20.45** После новостей... **21.05** «Удачи, Френчи!». Х/ф. 3-я с. **21.55** «Мир Улановой». Ф.2-й. **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. **08.05** Суд идет. **09.15** «Семен Дежнев». Х/ф. **10.35** «Карлсон вернулся». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **11.15** Погода. **11.25** «Старый телевизор». **13.20** «Опоздавший герой». Х/ф. Ч.2-я. **14.25** «Дикая природа». **15.20** «Устами младенца». **15.50** «Любовь и тайны Сансет Бич». **16.40** «Альберт Швейцер. Тьма и свет». Ч.2-я. **17.10** Впрок. **17.20** Криминал. **17.35** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.40** Герой дня. **19.00** «Ларец Марии Медичи». Х/ф. **20.40** «Куклы». **21.50** «Маленький гигант большого секса». Х/ф. **23.15** «Империя страсти». **23.55** «Байки из склепа».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «На углу, у Патриарших...» 4-я с. **10.00** «Удивительный заклад». **11.10** «За спичками». **12.45** «Ты есть...» **14.20, 18.05** КиНовости. **14.30** «Война и мир». **16.00** «Майская ночь, или Утопленница». **17.00** «Станционный смотритель». **18.15** «Высота». **19.45** «Эта женщина в окне...» **21.10** «Бриллиантовая рука». **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 18.00** «Доктор Элеонор Бромвелл». **10.30, 23.55** «З-з-змея». Д-13. **12.05** «Королева-воительница». Д-17. **13.15, 18.55** КиНовости. **13.25** «Камера – губная помада». Д-17. **14.55** «Трущобы». Д-17. **16.30** «Дело чести». **19.05** «Наверное, боги сошли с ума-2». **20.40** «Молодые стрелки». Д-13. **22.25** «Чужак». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.30 Новости. **06.10** Уроки шахмат. **06.25** Аэробика. **06.50** «Теннис АТР». **07.20** Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки. **07.45, 23.40** Атлас Ралли-98. **08.00** «Мир скорости». **08.25, 14.25, 20.55** Хоккей. Чемпионат мира. **11.10** Аэробика. **11.35** Шахматы. **13.40** Фильмы Московского международного фестиваля горных фильмов. «Соло». **14.10** Уроки шахмат. **17.00** Тайский бокс. **17.45** Зимние экстремальные игры. **19.15, 23.55** Power week – неделя НХЛ. **20.10** Программа передач. **20.15** «Щит и мяч». **20.45** Фильмы Московского международного фестиваля горных фильмов. «Место испытаний». **00.40** «Щит и мяч».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами». **09.00, 12.00, 15.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **10.45, 16.45, 20.45** Культурные новости. **18.00** Программа «Русский час» с гостем в студии. **21.00** «Терем-хит-парад».

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** «Пострелята». **18.45** Today. **19.15** «Кунг-фу. Легенда возрождается». Х/ф. **20.00** Аэробика. **20.30** «Аладдин». **20.40** Автомобили и запчасти. **20.45** Музыкальная программа. **21.45** Спорт-action. **22.10** Отдых и туризм. **22.15** «Возвращение». Х/ф.

Дзень мары

У аўторак на праспекце Машэрава ў Мінску адбылася незвычайная акцыя: з рук падлеткаў адначасова ўзняліся ў неба семсот ружовых шарыкаў *(на здымку)*.

Кожны шарык сімвалізаваў мару, якая цяпер абавязкова здзейсніцца. Гэтая традыцыя нарадзілася дзесяць гадоў таму ў Злучаных Штатах: калі ў космас паляцеў амерыканскі астранаўт Джордж Нельсан, школьнікі з яго роднага горада запусцілі ў паветра 700 ружовых шарыкаў.

Міхась КАРПОВІЧ

Лепшыя людзі планеты

Амерыканскі часопіс «Тайм» працягвае пошук «Чалавека XX стагоддзя».

Амерыканскія мастацтвазнаўцы, прадстаўнікі шоу-бізнесу і іншыя творчыя асобы выбіралі 20 знакамітых людзей мастацтва, без якіх немагчыма прадставіць нашае стагоддзе. У канчатковым выглядзе катэгорыя «Артысты і людзі мастацтва» будзе прадстаўленая ў чэрвені. У спіс могуць увайсці мастакі Пабло Пікасо, музыканты Дзюк Элінгтан, Боб Дзілан, Луіс Армстронг, Элвіс Прэслі, група «Бітлз», кампазітар Ігар Стравінскі. Сярод пісьменнікаў былі названыя Джэймс Джойс, Ўільям Фолкнер, Франц Кафка, Джэром Сэлінджэр, драматургі Сэмюэль Бекет, Тэнесі Ўільямс і Артур Мілер. Лепшым кінаакцёрам прызналі Марлона Брандо, а лепшым тэатральным акцёрам — Лоўрэнса Аліўе. Сярод кінарэжысёраў названы Федэрыка Феліні, Інгмар Бергман, Франсуа Труфо, Орсан Ўэлс, Луіс Бунюэль і Марцін Скарсезе.

Б.П.

АФІША

Прысвячаецца Булату Акуджаве

12 траўня ў Канцэртнай зале філармоніі адбудзецца музычная вечарына, прысвечаная памяці паэта-барда Булата Акуджавы. Прагучыць сюіта В.Капыцько паводле Б.Акуджавы «Песні Арбацкага двара» ў выкананні Дзяржаўнага камернага хору Беларусі і ансамбля «Класік-авангард». З успамінамі, вершамі і песнямі выступяць паэты і аўтары-выканаўцы з Расіі і Беларусі.

Маладыя піяністы Го-Шэн (Кітай), Алена Асташкіна і Андрэй Бяляеў выступяць у Канцэртнай зале філармоніі 8 траўня ў суправаджэнні Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Беларусі. У праграме – Шастаковіч, Гершвін, Сен-Санс.

9 траўня ў Канцэртнай зале выступіць дзіцячы танцавальны ансамбль «Чабарок», пачатак канцэрта а 17-й гадзіне. 13 траўня ў гонар юбілею народнага артыста Беларусі Міхаіла Казінца будуць іграць ягоныя выхаванцы – аркестр Беларускай акадэміі музыкі «Маладая Беларусь», якім кіруе шаноўны юбіляр. Прагучыць музыка Малера і Чайкоўскага, салістка – Тамара Санікідзэ (фартэпіяна).

У Зале камернай музыкі 8 і 9 траўня будзе гучаць арганная музыка, выканаўца – Ганна Макрова (Украіна). 11-га на вечарыне царкоўнай музыкі адбудзецца першае выкананне новых духоўных твораў вядомага беларускага кампазітара Аляксандра Літвіноўскага. У праграме гэтага «канцэрта прэм'ераў» — творы для аргана, віяланчэлі, баса і меца-сапрана. 12 і 14 траўня ў камернай зале пройдуць канцэрты цыкла «Настаўнікі і вучні» – 12-га выступіць вучаніца Э.Кучынская Лідзія Дабржынец (скрыпка), а 14-га будуць іграць юныя піяністы – выхаванцы класа А.Крымера.

У Канцэртнай зале «Мінск» 11 траўня выступіць гурт «Сплін». Квіткі каштуюць ад 250 да 500 тысячаў рублёў, пачатак а 19-й гадзіне.

ТЭАТРЫ

Гістарычная хроніка А.Дударава «Князь Вітаўт» пройдзе на сцэне Тэатра імя Янкі Купалы 8 траўня ўвечары, а таксама раніцай і вечарам 10 траўня (пачатак у 11:30 і ў 19:00). Таксама на Вялікай купалаўскай сцэне можна паглядзець «Таполевую завею» (13 траўня) і «Тутэйшыя» (14 траўня), а на Малой сцэне Купалаўскага тэатра пройдуць наступныя спектаклі: «Дагарэла свечачка» (8 траўня), «Лэдзі Кронкі і мышы» (11 траўня) і «Чароўная ноч» (13 траўня).

Тэатр-студыя кінаакцёра 9 і 10 траўня пакажа імпрэзу «Айседора. Танец кахання», а 12 і 13 – «Тэатр купца Япішкіна». У Рускім тэатры 8 траўня пройдзе «Амфітрыён». Тэатр «Вольная сцэна» запрашае 14 траўня паглядзець «Развітанне з радзімай», у Маладзёжным тэатры 12 і 13 траўня – «Недзе далёка», а 14-га – «Што такое каханне».

Тэатр оперы і балета ў нядзелю, 10 траўня, раніцай запрашае дзяцей на вясёлую оперу «Чароўная музыка», а ўвечары тут пройдуць аднаактовыя балеты «Карміна Бурана» і «Вясна свяшчэнная». 12 траўня можна пабачыць оперу «Кармэн», 14-га – «Царскую нявесту».

У Тэатры музычнай камедыі 10 траўня раніцай пройдзе балет «Зачараваны прынц», а ўвечары – аперэта «Ноч у Венецыі». 12 траўня тут можна пабачыць «Марыцу», 13-га пройдзе мюзікл «Дарагая Памэла», 14-га – «Прынцэса цырка».

ГУЛЬНІ КВЗ

Для камандаў вясёлых і знаходлівых прыйшла гарачая пара – пачынаюцца самыя адказныя гульні. 10 траўня а 18-й гадзіне і 11-га а 19-й гадзіне ў Палацы культуры МАЗа будуць сустракацца шэсць камандаўудзельніцаў чвэрцьфіналу. Гэта прадстаўнікі Гомеля, Віцебска, Магілёва і Мінска. Квіткі на КВЗ каштуюць 80—100 тысячаў рублёў.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

Анекдоты

***

Сидят в чайхане два аксакала, чай пьют. Подбегает мальчишка:

— Дядя Вано, дядя Гогия просил вас позвонить ему.

— Спасибо, Пейджер-джан.

***

Салун на Диком Западе. Бармен жалуется Джо:

— Такое горе, вчера умер один из наших постоянных клиентов. Замечательный ковбой! Каждый день он выпивал у нас по тридцать кружек пива и два литра виски.

— А отчего он умер?

— Понятия не имею.

***

— Как остановить пятерых негров, пристающих к женщине?

— Бросить им баскетбольный мяч.

***

Мужик утром встает с похмелья. Башка трещит, все плохо... Идет к зеркалу, смотрится в него и видит, что там двое отражаются. Задумался не на шутку... Спрашивает как бы ни у кого:

— И что это за фигня такая?

И тут один из тех двух отвечает:

— Это, мужик, белая горячка.

— Ф-ф-фу! Слава Богу! А я уж думал — клонирование...

***

Утренний разговор двух новых русских.

— Ты зачем вчера в баре арабу три «лимона» дал и просил, чтобы он тебе с родины валенки привез?

— Да-а-а, погуляли.

***

Школьный учитель пришел к своему соседу, врачу-хирургу. Поболтали о том о сем, выпили по рюмочке вина. Когда гость уже попрощался у входа, хозяин сказал:

— Передайте привет супруге. Как, кстати, ее здоровье?

— Видите ли, я, собственно, по этому поводу пришел. Она упала с лестницы и лежит там внизу без сознания.

Джаз на фота і ў сэрцы

З мінулага тыдня ў Мінску працуе арыгінальная выстава польскага фотамастака Марэка Карэвіча «Твары джаза».

У экспазіцыі прадстаўленыя фотапартрэты сусветна вядомых «зорак» джаза — Дзюка Элінгтана, Элы Фіцджэральд, Рэя Чарлза, Майлза Дэвіса, а таксама найбольш адметных польскіх выканаўцаў — саксафаніста Томаша Станка, скрыпача Міхала Урбаняка, спявачкі Уршулі Дудзяк і іншых.

Фатограф Марэк Карэвіч практычна ўсё сваё жыццё прысвяціў джазу. Калісьці ён сам іграў на трубе ў адным з польскіх джазавых аркестраў, а паралельна займаўся мастацкай фатаграфіяй. На трубе пан Марэк ужо даўно не іграе, але працягвае фатаграфаваць. Сёлета аўтарытэтны часопіс *Jazz Forum* назваў Марэка Карэвіча лепшым майстрам фотапартрэта ў Еўропе, зазначыўшы пры гэтым, што за мяжой ён вядомы нашмат больш, чым у роднай Польшчы. Марэк Карэвіч прадстаўляў свае працы ў дваццаці краінах свету, і вось цяпер намаганнямі Польскага інстытута ў Беларусі дабраўся і да нас. Усе зацікаўленыя аматары джаза ці то мастацкай фатаграфіі могуць пабачыць выставу ў мінскім Палацы прафсаюзаў да 16 траўня, уваход вольны.

Міхась КАРПОВІЧ

СУБОТА
16 ТРАЎНЯ

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 15.00** Новости. **08.15** «Михайло Ломоносов». Х/ф. **09.25** «Я рисую». **09.40** Здоровье. **10.05** Столица. **10.25** Сущность. **10.55** «Все нормально, мама!» **11.30** Око. **11.50** Вершина мира. **12.15** Сделано в Беларуси. **12.30** «Познай себя». **13.00** «Первая перчатка». Х/ф. **14.20** «Золотые ключи». **15.15** «Розовый цветок надежды». Пасхальная благотворительная акция в помощь инвалидам. **16.05** «Футбол-98». «На пути к чемпионату мира». Видеофильм. 1-я с. **16.30** Силач. **16.50** «Театральное признание в любви». Конкурс. **17.10** «Древо жизни». **17.35** «Это моя работа». **18.05** «Одержимые движением». Д/ф. **18.50** «Бродвей на Московской». **19.40** «Из достоверных источников». **20.05** «Карамболь». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** «Мистер Мамочка». Х/ф. **23.20** Белорусский хит-парад. **23.35** Третий тайм. **23.55** Видимо-невидимо.

ОРТ

07.00 «Не ставьте Лешему капканы...». Х/ф. **08.20** «Опять двойка». **08.45** Слово пастыря. **09.00, 14.00, 16.40** Новости. **09.10** Домашняя библиотека. **09.30** «Утренняя почта». **10.05** «Каламбур». **10.40** Смак. **11.00** Возвращение Третьяковки. **11.30** «Дочки-матери». Х/ф. **13.15** «Чудеса в решете». **13.25** «Цивилизация». **13.55** Программа передач. **14.20** Мультфильм. **14.30** В мире животных. **15.10** Как это было. **15.55** Хоккей. Чемпионат мира. Финал. **18.35** «Сезон охоты». Х/ф. 1-я с. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.55** «На линии огня». Х/ф. **23.20** «Страсти Беатрис». Х/ф. **01.45** Программа передач.

РОССИЯ

06.00 Утренний экспресс. **06.50** Утро крестьянина. **07.15** Прогноз погоды. **07.20** «Красная книга». **07.45** «Конек-Горбунок». **09.00** «Позвоните Кузе!» **09.24** Домашний очаг. **09.50** Вовремя. **10.20** Доброе утро, страна. **11.10** Почта РТР. **11.35** «Чародей. Страна Великого дракона». **12.25** «У всех на устах». **13.00, 19.00** Вести. **13.30** Люди и деньги. **14.00** Федерация. **14.55** Волейбол. Мировая лига. Россия – Польша. **16.55** «Арена». **17.55** Моя семья. **19.35** «Аншлаг». **20.40** «Белое солнце пустыни». Х/ф. **22.10** Творческий вечер Г.Великановой. **23.35** Кольцевые автогонки. **23.45** «Господин оформитель». Х/ф. **01.30** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач. **09.05** «Крюгер». Д/ф. **09.35** Диапазон. **10.35** «Наобум». **11.05** «Джаз, 34». Х/ф. **12.05** Ортодокс. **12.20** К 70-летию Л.Михайлова. **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** Петербургский гурме. **13.30** Спектакль «Горное гнездо». Ч.1-я. **14.50** Музыкальный экспромт. **15.00** Новости дня. Хроника человечества. **15.15** «Поэт в России больше, чем поэт». **15.40** Волшебный чемодан. **15.55** «Московские особняки и их обитатели». Д/ф. **16.10** «Вспышка». **16.30** «Личное дело». **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.10** Блеф-клуб. **17.45** «Я служил в охране Сталина». Д/ф. **19.00** «Осенние портреты». **19.30** Чудо-сказка. **19.45** Мультфильм. **20.00** «Слово Андроникова». Ф.1-й. **21.20** «Дворянское гнездо». Х/ф. **23.10** Зажгите свечи. **23.25** Программа передач.

НТВ

07.00 «Подкидыш». Х/ф. **08.20** «Паровозик из Ромашкова». **08.30** «Возвращение на планету Обезьян». **09.00** Сегодня утром. **09.10** «Чистосердечное признание». **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Зена – королева воинов». **10.45** От «Винта»! **11.00** «Рейтинг прессы». **11.30** «Золотой граммофон». **11.45** «Красавец-мужчина». 1-я и 2-я с. **13.50** Мультфильм. **14.00** Свадьба. **14.30** Своя игра. **15.00** Сегодня днем. **15.15** Суд идет. **16.05** «Детектив Нэш Бриджес». Х/ф. **17.00** «Я и моя собака». **17.30** Герой дня без галстука. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.30** «Итого». **18.45** «Полицейская академия». Ф.4-й. **20.30** Куклы. **21.35** Намедни-82. **22.25** «Объятые ужасом». Х/ф. 4-я с. **23.15** «Про это». **23.55** «Футбольный клуб» представляет чемпионат России.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Майская ночь, или Утопленница». **10.00** «Высота». **11.30** «Бриллиантовая рука». **13.05** «Житейское дело». **13.40** «Любовью за любовь». **15.00** «Чучело». **17.00** «Дело «Пестрых». **18.35** «Благочестивая Марта». 2 серии. **20.50** «Увидеть Париж и умереть». **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Доктор Элеонор Бромвелл». **10.30, 00.25** «Захват в Северном море». Д-13. **12.10** «Молодые стрелки». Д-13. **13.55** «Наверное, боги сошли с ума-2». **15.30** «Чужак». Д-17. **17.00** «Ребекка». 3-я с. **17.55** «Это моя очередь». Д-17. **19.25** Сделано в Голливуде. 1942 г. **19.45** «Хэлло, Долли!» **22.05** «Спящие».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

08.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.20 Новости. **08.15** Аэробика. **08.40** Уроки футбола. **09.00, 15.55** Хоккей. Чемпионат мира. **11.15** Аэробика. **11.40** Фильмы Московского международного фестиваля горных фильмов. «Гималайский дуплет». **12.00** Баскетбол. **14.10** Журнал ФИФА. **14.40** Большой ринг. **18.30** «Мир паруса». **19.10** Футбол. Чемпионат России. ЦСКА – «Крылья Советов». **21.00** Шахматы. **21.25** Футбол. Чемпионат Испании. **23.50** Атлас Ралли-98. **00.05** Конный спорт.

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 19.05, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00** Русский час. Радио-выходной с «РДВ». **13.05, 14.00, 16.00, 17.00** Час с VJ Никадимовым. **15.00** «По Вашему велению». **18.00** «Рандеву со звездой» Тиной Канделаки.

8-Й КАНАЛ

15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». **15.30** Мужество и слава НБА. **16.30** «Кунг-фу. Легенда возрождается». Х/ф. **19.30** Мультфильмы. **19.55** Видеотовары. **20.00** «Семейный альбом». Х/ф. 1-я с. **21.30** Трюкачи Голливуда. **22.00** «Конвой». Х/ф.

НЯДЗЕЛЯ
17 ТРАЎНЯ

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 15.00** Новости. **08.15** «Михайло Ломоносов». Х/ф. **09.35** Все про все. **10.00** «Вас вызывает Спортландия». **10.50** Туробъектив. **11.15** «Все нормально, мама!» **11.50** Арсенал. **12.15** Белорусский дом. **12.45** «Гризли Адамс и сокровища медведя». Х/ф. **14.15** Телеспорт. **15.15** Бон тон. **15.40** Сельчане. **16.05** «АРТ-клуб». **16.35** Зорная ростань. **17.10** «Футбол-98». «На пути к чемпионату мира». Видеофильм. 2-я с. **17.35** «Чтобы жить...» Д/ф. **18.30** Теленавигатор. **18.50** «Приглашение». **19.40** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **20.50** Телебарометр. **21.05** Стадион. **21.30** «Парижские тайны». Х/ф. **23.10** «Риск-версия». **23.40** Премьера песни. **23.55** «В джазе только девушки». **00.25** «Бархатный сезон».

ОРТ

06.45 «Вам и не снилось». Х/ф. **08.15** Лотто-миллион. **08.30, 15.05, 15.30** «Дисней-клуб». **09.00, 14.00, 23.40** Новости. **09.10** «Непутевые заметки». **09.30** Пока все дома. **10.10** Утренняя звезда. **11.00** Армейский магазин. **11.30** Играй, гармонь любимая! **12.00** Крестьянские ведомости. **12.30** «Подводная одиссея команды Кусто». **13.25** Смехопанорама. **14.20** Клуб путешественников. **16.00** Хоккей. Чемпионат мира. Финал. **18.35** Погода. **18.45** «Сезон охоты». Х/ф. 2-я с. **19.55** Киноафиша. **20.00** Время. **20.35** «Кокон: возвращение». Х/ф. **22.55** Песня-98. **23.55** «Прохожая из Сан-Суси». Х/ф. **01.50** Программа передач.

РОССИЯ

06.00 Утренний экспресс. **06.50** Служу Отечеству! **07.15** Осторожно, модерн! **07.40** «Аншлаг». **08.35** «Маски-шоу». **09.00** Сам себе режиссер. **09.25** Доброе утро, страна. **10.15** Русское лото. **10.55** «Тайны темных джунглей». Х/ф. **11.50** «Там-там». **12.40** Мир книг с Л.Куравлевым. **13.00** Вести. **13.30** Пульс. **14.00** Парламентский час. **14.50** «Закон и порядок». **15.40** Прогноз погоды. **15.45** Диалоги о животных. **16.40** Совершенно секретно. **17.35** Старая квартира. **18.40** Ваши любимые мелодии. **19.00** Зеркало. **20.05** Урмас Отт с Л.Зыкиной. **21.05** Музыкальный ринг. **22.40** Тур «ДДТ». **23.05** «Ню». **00.00** Прогноз погоды. **00.05** Русский бой. **00.55** «Альфред». Х/ф.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач. **09.05** «Дары феи». Х/ф. **09.30** Короче говоря. **09.50** «Волшебная лампа Аладдина». Х/ф. **11.15** Консилиум. **11.40** У Игоря Д. **12.10** Формат. **12.30** В тридевятом царстве. **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** Спектакль «Горное гнездо». Ч.2-я. **14.30** «Каир». Д/ф. **15.00** Новости дня. Хроника человечества. **15.15** Книжный кладезь. **15.30** Парадоксы истории. **16.00** Положение вещей. **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.15** «Тихий вечер с...» **17.45** «Судьба, судьбою, о судьбе». **18.50** «Царская ложа». **19.30** Чудо-сказка. **19.45** «Любимые имена». **21.20** Программа передач. **21.25** «Игрок». Х/ф. **23.25** Программа передач.

НТВ

07.00 «Старый наездник». Х/ф. **08.40** «Возвращение на планету Обезьян». **09.00** Сегодня утром. **09.10** Полицейские будни. **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Конан». Х/ф. **10.45** От «Винта»! **11.00** Большие деньги. **11.25** «Устами младенца». **12.00** «Пощечина». Х/ф. **13.35** Мультфильм. **14.00** «Русский век». **14.30** «Криминальная Россия. Современные хроники». **15.00** Сегодня днем. **15.15** «Ключи от форта Байяр». **17.00** Итоги. Предисловие. **17.20** «Путь Карлито». Х/ф. **20.00** Итоги. **21.00** «Нико, во имя справедливости». Х/ф. **22.50** Итоги. Ночной разговор. **23.20** Итоги. Спорт. **23.50** «Байки из склепа».

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Морозко». **10.25** «Дело «Пестрых». **12.00** «Любовью за любовь». **13.20** «Хоккеисты». **14.55** «Не будите спящую собаку». 2 серии. **17.00** «Дочки-матери». **18.35** «Девчата». **20.05** «Криминальный талант». 2 серии. **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35, 18.10** «Ребекка». 3-я и 4-я с. **10.25, 19.05** «Шестнадцать свечей». **11.55** «Это моя очередь». Д-17. **13.25** «Хэлло, Долли!» **15.45** «Спящие». **20.35** «Судебный процесс». **22.25** «Король-рыбак». Д-17. **00.35** «Под прицелом». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

08.00, 11.00, 14.00, 21.40 Новости. **08.30** Аэробика. **08.55** «Футбольный клуб» представляет чемпионат России. **09.20** Футбол. Чемпионат Испании. **11.15** Аэробика. **11.40** Шахматы. **12.10** Чемпионат мира по шоссейно-кольцевым мотогонкам «Гран-при Италии». **15.55** Хоккей. Чемпионат мира. **18.30** Футбол. Чемпионат Италии. В перерыве – **19.10** Новости; Программа передач. **20.30** Атлас Ралли-98. **21.00** Баскетбольное обозрение NBA. **21.55** Зимние экстремальные игры. **23.20** Фильмы Московского международного фестиваля горных фильмов. «Восхождение на Макалу». **23.50** Большой ринг.

МУЗЫКА

ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.05, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ

15.00 Музыкальная программа. **15.30** Today. **16.00** «И льется голос...» **16.30** «Вехи времени». Х/ф. **18.00** Спорт-action. **18.30** Коллекция 8-го канала. **19.30** Мультфильмы У. Диснея. **19.55** Автомобили и запчасти. **20.00** «Семейный альбом». Х/ф. 2-я с. **21.30** Новости «К-видео». **22.00** Воскресный фильм.

© НАВІНЫ. Спасылка на газету НАВІНЫ абавязковая. Падпісны індэкс 63312 E-mail: edit@svaboda.minsk.by Пасведчанне аб рэгістрацыі № 996. Юрыдычны адрас рэдакцыі: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173.
Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» ВПП імя Я.Коласа (220073 г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1185 Нумар падпісаны ў друк 07.05.98 (15:00) Наклад — 21.470